

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU
2022.**

SADRŽAJ

3	1. O Institutu
6	2. Projekti
8	2.1. Nacionalni projekti
18	2.2. Međunarodni partnerski i suradnički projekti
25	2.3. Sudjelovanje u projektima drugih ustanova
26	3. Znanstvena produktivnost
27	3.1. Objavljeni radovi
32	3.2. Organizacija skupova, seminara, radionica, okruglih stolova i predavanja
33	3.3. Sudjelovanja na skupovima, okruglim stolovima i radionicama
39	3.4. Izdavačka djelatnost
41	4. Terenska istraživanja
46	5. Društvena djelatnost
47	5.1. Izložbe
47	5.2. Javna predavanja i radionice
48	5.3. Ostale aktivnosti
50	6. Ljudski potencijali
51	6.1. Kadrovske promjene
51	6.2. Mobilnost istraživača
52	6.3. Interdisciplinarne suradnje
55	6.4. Sudjelovanje u nastavi
58	6.5. Članstva u odborima, vijećima, uredništvima
59	7. ARHINDOKS
62	8. Djelatnost stručne službe
65	9. Prilog: Financijsko izvješće

1.

O Institutu

Institut je osnovan 1961. godine na osnivačkoj sjednici Odlukom Odsjeka za povijest umjetnosti i Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom Institut za povijest umjetnosti i arheologiju. Od 1992. Institut je upisan u Registar znanstveno-istraživačkih organizacija pod nazivom Institut za arheologiju u Zagrebu.

Misija

Institut za arheologiju (IARH) je javna znanstveno-istraživačka ustanova koja svoju djelatnost obavlja u polju arheologije, a čiji je osnivač Republika Hrvatska. Težeći najvišim standardima izvrsnosti te otvorenoj znanosti, misija Instituta je provedba temeljnih znanstvenih istraživanja te obrada, interpretacija i vrednovanje arheoloških izvora, s ciljem njihove valorizacije u nacionalnom, regionalnom i europskom kontekstu. Svojom cjelokupnom znanstvenom djelatnošću, istraživanjima i diseminacijom njihovih rezultata dionicima znanstvene, stručne, kulturne i obrazovne djelatnosti, kao i tijelima javnoga odlučivanja te široj javnosti, Institut podiže svijest o potrebi očuvanja i valorizacije hrvatske arheološke baštine kao jedne od temeljnih odrednica nacionalnoga identiteta.

Djelatnost

U razdoblju 2020. – 2025. Strategija znanstvene djelatnosti Instituta provodi se istraživanjem kroz nekoliko tematskih cjelina u kojima se važnost pridaje konceptualnom razmatranju materijalne kulture. Istraživačka pitanja usmjerena su na društvene, kulturološke i okolišne fenomene. U središtu znanstveno-istraživačkih prioriteta ostaje nacionalna arheološka baština koja se razmatra u regionalnom i globalnom kontekstu. Znanstvene teme jesu: *Materijalna kultura u društvenome kontekstu*, *Identiteti i kulturne interakcije* te *Okoliš i kulturni krajolici*. Istraživačka tema *Materijalna kultura u društvenome kontekstu* obuhvaća konceptualna razmatranja materijalne kulture i arheoloških zapisa u vremensko-prostornim kao i društvenim okvirima primjenom arheoloških i različitih interdisciplinarnih metoda. Istraživačka je tema dijelom usmjerena na proučavanje aktivnosti povezanih s proizvodnjom, uporabom i distribucijom predmeta načinjenih od različitih materijala, prvenstveno keramike, metala, kamena i stakla, te drugih dobara. U tom smislu istraživanja obuhvaćaju čitav životni vijek predmeta. U proizvodnom se segmentu ona usmjeravaju na definiranje izvorišta sirovina, analizu njihovih fizičkih i kemijskih svojstava, obradu i pripremu sirovine te na tehnologiju izrade predmeta (lanac operacija). S druge strane, u postproizvodnim aktivnostima proučavaju se procesi upotrebe, distribucije, recikliranja, deponiranja predmeta te procesi kojima, kroz društvenu interakciju, predmet dobiva profano i/ili simboličko značenje. Takav sveobuhvatan istraživački pristup pruža kvalitetniji uvid u pozadinu svih aktivnosti vezanih uz životni vijek predmeta. Tema *Identiteti i kulturne interakcije* u fokusu ima različite aspekte društvenih interakcija kao i procese stvaranja ili transformiranja društvenih identiteta pojedinaca ili skupina. U skladu sa suvremenim teorijskim modelima, identitet se promatra kao fluidan, dinamičan i višeslojan proces u kojem se različitim mehanizmima prilagodbe odgovara na promjenjive društvene okolnosti. Pitanja očuvanja tradicije pojedinoga društva ili njezine transformacije putem različitih kulturnih interakcija promatraju se kroz analizu različitih aspekata svakodnevnoga života, od nošnje, prehrane, naselja do pogrebnih običaja

i rituala prijelaza. U kontekstu kulturnih interakcija posebna se pozornost pridaje određivanju mreža i mehanizama razmjene i distribucije pojedinih predmeta, znanja i vještina, kao i njihovom značaju. Uz distribuciju i razmjenu dobara, promatra se i mobilnost pojedinaca i/ili skupina, kao i njihova posrednička ili pokretačka uloga u okviru pojedinoga društvenog sustava. Mehanizmi interakcije i dinamika kulturnih kontakata sagledavaju se transverzalno, kroz različite društvene razine određene zajednice, ali i u širem geografskom, vremenskom i kulturnom kontekstu. U okviru istraživačke teme *Okoliš i kulturni krajolici* promatra se kompleksan odnos čovjeka i okoliša kroz arheološke pokazatelje i interdisciplinarne istraživačke pristupe. Nadilazeći pojam krajolika kao okvira u kojem čovjek djeluje, naglasak se tako stavlja na integraciju arheoloških i okolišnih podataka u pokušaju rekonstrukcije kompleksne interakcije čovjeka i njegova okruženja. Pokazatelji okolišnih značajki razmatraju se u odnosu s gospodarskim strategijama, društvenim strukturama kao i duhovnim izričajima. Proučavanjem tih suodnosa, kroz analizu arheoloških zapisa, uočavaju se promjene koje utječu na prilagodbu prirodnome okolišu, njegovu preobrazbu i korištenje njegovih resursa, odnosno promatraju se one dinamike koje utječu na stvaranje kulturnih krajolika (naselja, utvrde, komunikacije, sakralizirani prostori i si.), ali i samih kulturnih značajki prošlih društava. Poduzetim se istraživanjima podaci o dinamičnom i uzajamnom odnosu čovjeka i okoliša sagledavaju kako u okviru pojedinih užih razdoblja, tako i kroz duže vremenske periode, omogućavajući na taj način cjelovitije sagledavanje višeslojnih kulturnih promjena istraživanoga prostora.

Pored znanstveno-istraživačkih programa, izdvaja se i *Znanstveno-stručni program* koji obuhvaća stručnu djelatnost i aktivnosti diseminacije koje se provode transverzalno kroz sva istraživanja. Kroz program se ističe važnost aktivnosti na kojima se temelji arheološko istraživanje, potiče se otvoren pristup znanosti te osigurava društvena vidljivost cjelokupnog djelovanja.

Ustroj

V. d. ravnatelj Instituta: dr. sc. Marko Dizdar, znanstveni savjetnik

Upravno vijeće Instituta (UV) do listopada 2022. godine činili su prof. dr. sc. Ante Uglešić (predsjednik), prof. dr. sc. Jure Zovko, Ivana Bulešić, dr. sc. Tajana Sekelj Ivančan i dr. sc. Juraj Belaj. Održane su 4 sjednice UV-a na Institutu te 2 sjednice elektroničkim putem. Od listopada 2022. Upravno vijeće čine prof. dr. sc. Jure Zovko (predsjednik), prof. dr. sc. Dražen Vikić-Topić, dr. sc. Ana Butković, dr. sc. Tajana Sekelj Ivančan i dr. sc. Juraj Belaj. Održana je 1 sjednica UV-a na Institutu.

Znanstveno vijeće Instituta (ZV) čine svi zaposlenici u stalnom radnom odnosu na znanstvenom radnom mjestu te predstavnik zaposlenika u suradničkom zvanju. Predstavnica odjela ARHINDOKS Kristina Jelinčić Vučković prisutna je na sjednicama. Predsjednik ZV-a tijekom 2022. godine bio je dr. sc. Juraj Belaj, a zamjenica predsjednika dr. sc. Daria Ložnjak Dizdar. Predstavnica asistenata bila je Tena Karavidović; od rujna 2022. predstavnik je Jere Drpić. Održano je 7 sjednica uživo, 2 elektroničke.

2.

Projekti

2.1. NACIONALNI PROJEKTI

Projekti Hrvatske zaklade za znanost

Razvoj i naslijeđe viteških redova u Hrvatskoj (milOrd, HRZZ, IP-2019-04-5513)

Voditelj: Juraj Belaj

Web stranica projekta: <http://milord.iarh.hr>

Istraživačka grupa: Siniša Krznar, Tatjana Tkalčec, Sebastijan Stingl, Tea Kokotović (IARH), Zsolt Hunyadi (Institut za povijest Sveučilišta u Segedinu), Renata Šoštaric (Prirodoslovno-matematički fakultet), Marija Karbić (Hrvatski institut za povijest), Marija Mihaljević (Gradski Muzej Nova Gradiška), Željka Bedić (Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti), Filomena Sirovica (Arheološki muzej u Zagrebu), Dinko Tresić Pavičić (Kaducej d. o. o.), Ratko Ivanušec (Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel Slavonski Brod), Iva Papić (Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel Osijek), Marko Meštrov (Javna ustanova „Agencija Han Vrana“), Marijana Belaj (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

Trajanje projekta: 01. 01. 2020. – 31. 12. 2023.

Projektom se interdisciplinarno istražuje viteške redove, prvenstveno u hrvatskome dijelu Ugarsko-Hrvatskoga Kraljevstva, prateći njihov razvoj i mijene njihovih lokaliteta od dolaska sredinom 12. st. pa sve do dolaska Osmanlija i odlaska ivanovaca. Pritom će se pokušati ustanoviti različiti pretpostavljeni utjecaji viteških redova na lokalna društva.

2022. godina bila je treća godina projekta u kojoj se nastavilo s prikupljanjem povijesnih i povijesno-umjetničkih podataka te obradom i analizom arheološkog i koštanog materijala.

U proljeće su posjećeni i fotografski dokumentirani lokaliteti u Hrvatskoj koji su kroz prošlost bili pod kontrolom viteških redova. Također je detaljno pregledan fundus relevantnih zbirki lokalnih muzeja.

U suradnji s Muzejom grada Šibenika arheološki je istraživana lokalitet Mukošće kraj Goriša u Šibensko-kninskoj županiji.

U organizaciji Instituta za arheologiju u Zagrebu te Instituta za povijest Sveučilišta u Segedinu 9. i 10. studenog 2022. godine održan je 8. međunarodni znanstveni skup srednjovjekovne arheologije pod naslovom *Viteški redovi i njihovo naslijeđe / Military Orders and Its*

Heritage. Na skupu je sudjelovalo 27 predavača iz triju zemalja, koji su održali ukupno 19 predavanja u četiri sekcije. Skupom se željelo predstaviti novija istraživanja vezana za prisutnost i djelovanje viteških redova te razvoj i mijene njihovih lokaliteta, od njihova dolaska sredinom 12. stoljeća pa sve do odlaska ivanovaca, kao i njihovo naslijeđe koje se može pratiti sve do suvremenosti. Predavanja su zahvaćala povijesna, arheološka i povijesno-umjetnička istraživanja, ali također i etnološka i kulturno-antropološka, bioarheološka, arheobotanička i ona srodnih struka. Poseban naglasak dan je interdisciplinarnim istraživanjima.

Djetinjstvo u protopovijesti na jugu Karpatske kotline (ARHKIDS, HRZZ, IP-2019-04-2520)

Voditeljica: Daria Ložnjak Dizdar

Web stranica projekta: <http://arhkids.iarh.hr/>

Istraživačka grupa: Marko Dizdar, Snježana Vrdoljak (IARH), Ivan Drnić (Arheološki muzej u Zagrebu), Julie Dunne (Sveučilište u Bristolu), Aleksandar Kapuran (Arheološki institut Beograd), Janja Mavrović Mokos (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Petra Rajić Šikanjić (Institut za antropologiju), Katharina Rebay-Salisbury (Austrijski arheološki institut Austrijske akademije znanosti), Christophe Snoeck (Vrije sveučilište u Bruxellesu), Joanna Sofaer (Sveučilište u Southamptonu)

Trajanje projekta: 01. 02. 2020. – 31. 01. 2024.

Istraživačkim projektom multidisciplinarno se proučavaju djeca kao i materijalni tragovi vezani uz djecu pronađeni u grobljima, naseljima i ostalim arheološkim kontekstima u razdoblju od kasnoga brončanog do mlađega željeznog doba. Kombiniranim multidisciplinarnim pristupom, koji uključuje arheološku i antropološku analizu, zatim analize organskih ostataka u keramičkim posudama kao i analize stabilnih izotopa antropoloških uzoraka, istražuju se biološka i socijalna dob djece, zatim svakodnevne aktivnosti kojima su se djeca bavila – igra, usvajanje vještina, rad, odnos prema okolišu te rituali povezani s djecom. Dijakronim proučavanjem djece i djetinjstva kroz duži vremenski raspon (1400. – 100. god. pr. Kr.) ukazuje se na položaj djece u različitim zajednicama i razdobljima te njihov doprinos prijenosu znanja i vještina u prošlim društvima. Proučavanje djece u zajed-

nicama koje su živjele samoodrživim načinom života, povezane s prirodom i okolišem te ovisne o njima, mogu ukazati na pravce koje vrijednosti, vještine i znanja imaju trajniju vrijednost te su nužna za transfer društvenih i kulturalnih vrijednosti u budućnost.

Tijekom 2022. godine u sklopu projekta ARHKIDS ostvarena je suradnja s Etnografskim muzejom i Arheološkim muzejom u Zagrebu na velikom projektu *Igra – djetinjstvo zauvijek* gdje je organizirana prigodna izložba iz dosadašnjih projektnih rezultata pod naslovom *Djetinjstvo u davna vremena*. Izložba je ostvarila veliki medijski interes te je postavljena i u Gradskom muzeju Nova Gradiška u sklopu međunarodnog dana muzeja, gdje je povezana s nalazima povezanim s djecom iz Doline i stihovima o djetinjstvu Grigora Viteza, poznatog pjesnika iz novogradiškog kraja. Tijekom izložbe snimljen je i 08. veljače 2022. prikazan prilog o projektu ARHKIDS u emisiji *Znanstveni krugovi* na HRT-u. (<https://hrti.hrt.hr/api/api/ott/socialshare?target=copy&referenceId=9db37cb0-5537-bf71-f31b-de7ac246e581&channelReferenceId=null&mobile=false&serie=false&operatorReferenceId=hrt>)

Posebna suradnja proširena je s istraživačkim timom prof. Ch. Snoecksa s Vrije Sveučilišta u Bruxellesu nakon prvih iznimno zanimljivih rezultata o analizama stabilnih izotopa na spaljenim ostacima dječjih grobova s područja Hrvatske. Suradnja je učvršćena aktivnim sudjelovanjem u 1. konferenciji o spaljivanju u arheologiji održanoj krajem listopada 2022. u Ghentu u Belgiji (<https://www.cia2022.be/>).

Život na rimskoj cesti – komunikacije, trgovina i identiteti na rimskim cestama u Hrvatskoj od 1. do 8. st. (LRR, HRZZ, UIP-05-2017-9768)

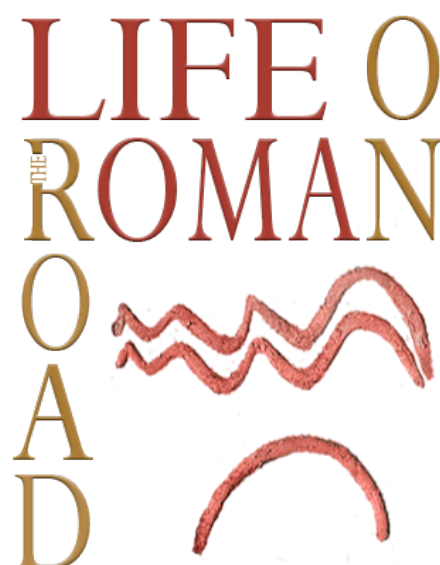
Voditeljica: Ivana Ožanić Roguljić

Web stranica projekta: <http://lrr.iarh.hr/>

Istraživačka grupa: Pia Šmalcelj Novaković, Jere Drpić (IARH), Valentina Mantovani (Sveučilište u Padovi), Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci), Angelina Raičković Savić (Arheološki institut Beograd)

Trajanje: 01. 01. 2018. – 31. 12. 2022.

Ceste u rimsko doba bile su arterije samog Carstva. Povezivale su provincije i gradove, a bez njih Rimljani nisu mogli niti osvojiti niti zadržati se na područjima kojima su vladali. Rimske ceste stvorile su poveznice po kojima je u razdobljima nakon

propasti Carstva organiziran život i osnivanja su naselja. Život na nekim rimskim cestama nastavio se i nakon pada Carstva i nije prestao do danas. Glavni cilj projekta je interpretacija svakodnevnog života na rimskoj cesti, od početka rimske vlasti do razdoblja propasti, akulturacije i integracije novih identiteta. Od brojnih projektnih aktivnosti tijekom 2022. godine važno je istaknuti objavljivanje prve publikacije u okviru projekta, zbornika *Roads and rivers, pots and potters in Pannonia – Interactions, analogies and differences* (ZIA 17) s međunarodnim uredništvom (I. Ožanić Roguljić, A. Raičković Savić) na temu panonske keramike s premazom. Suradnica projekta P. Šmalcelj Novaković u lipnju je obranila doktorsku disertaciju *Tri avarodobne mikrozajednice u Srijemu, s ocjenom Summa cum laude*. S velikim je uspjehom održan i posljednji međunarodni znanstveni skup u sklopu projekta: *Roads and Rivers 4. The unusual in usual: small finds-household items, pottery, jewelry; the bridge between Antiquity and the Early Middle Ages* (21 predavanje iz Hrvatske, Slovenije, Srbije, Ujedinjenog Kraljevstva, Rumunjske i Češke). Ističu se i sljedeće objave: P. Šmalcelj Novaković, Research Problems Concerning 8th-Century Material Heritage in Continental Croatia Revisited: New Directions, Challenges and Ideas, *Medieval Archaeology*, Vol. 22, s. 1 (Scopus, Q1) i poglavlje On the North and South of Khaganate-from Komarno to Croatia: scene from Late Antiquity on a belt set in Privlaka, u: *Avari i Slaveni, Dvije strane pojasnog jezičca — Avari na sjeveru i jugu kaganata*; J. Drpić, Prostorna analiza rimske ceste: Incero – Stravianis– Mursa, AIA, Vol. XVIII i Prilog poznavanju trase via magna između Varaždina i Križevaca, *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, No. 33 (A1 časopis). J. Drpić sudjelovao je na radionici u Postojni (Slovenija): *TRAIL meeting 2022: Archaeological interpretation across scales, international LIDAR workshop*, a članovi istraživačke grupe sudjelovali su na 6 međunarodnih znanstvenih skupova.

Transformiranje jadranskog kozmosa: otočnost, povezanost i globalni identiteti predrimske Dalmacije (ADRIACOS, HRZZ, UIP-2020-02-2419)

Voditeljica projekta: Marina Ugarković

Web stranica projekta: <http://adriacos.iarh.hr/>

Istraživačka grupa: Antonela Barbir, Ana Konestra, Martina Korić (IARH), Rudolph Alagich (Sveučilište u Sydneyju, Australija), Lilian de Angelo Laky (Sveučilište u São Paulu, Brazil), Charles Barnett (Sveučilište Macquarie, Sydney, Australija), Martina Čelhar, Pio Domines Peter, Marko Bibić (Odjel za arheologiju, Sveučilište u Zadru), Ivanka Kamenjarin (Muzej grada Kaštela), Jelena Marohnić (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), Sara Popović (Arheoprojekt), Eduard Visković (Kantharos d. o. o.)

Trajanje: 01. 02. 2021. – 31. 01. 2026.

Promišljajući o Jadranu kao geografskom i kulturnom prostoru oblikovanom društvenih akterima, projekt teži postavljanju novih temelja sagledavajući otočnost, povezanost i formiranje glokalnih identiteta predrimske Dalmacije (posljednje tisućljeće pr. n. e., s fokusom na 4. do 1. st. pr. n. e.). Fokus će biti na otoku Hvaru, posebno na dvije njegove najveće zajednice, grčkoj koloniji Faru i lokalnom Hvaru, uspoređujući ih s drugim otočnim i kontinentalnim dinamičnim zajednicama. U potrazi za odgovorom na to kako su kulturni predlošci selektivno usvojeni i adaptirani kako u „lokalnom“ tako i „kolonijalnom“ kontekstu, cilj ovog projekta jest provjeriti hipotezu da su Hvar i Dalmacija složene multikulturene zajednice u kojima su društveni akteri i materijalna kultura igrali različite aktivne uloge.

Među dinamičnim interdisciplinarnim terenskim, istraživačkim i diseminacijskim aktivnostima koje su se odvijale tijekom druge godine projekta, mogu se istaknuti važna arheološka otkrića u Starome Gradu na otoku Hvaru. Nastavkom istraživanja na području južno od Fara, gdje je 2021. g. otkriven i istražen prvi farski grob s nalazima željeznog mača-kopisa i koplja, pronađena su dva nova ukopa u škrapijama i amfora *in situ* (Korint A tip). Novi nalazi potvrđuju funerarni karakter prostora, odnosno govore u prilog otkriću južne nekropole grada Fara. Uz to, probna iskopavanja usmjerena na prostor bliže istočnom bedemu grada, donijela su na svjetlo dana senzacionalne tragove monumentalne suhozidne arhitekture, koja se preliminarno povezuje uz najraniju fortifikacijsku fazu Fara (4. st. pr. n. e.) U Starome Gradu uspješno je 28. i 29. listopada održan znanstveni skup *Between Global and Local: Adriatic Connectivity from Protohistory to the Roman Period* na kojem je više od 25 autora iz šest zemalja i tri kontinenta (Europe, Australije i Južne Amerike) predstavilo zanimljive i značajne teme vezane uz projektne aktivnosti te širi kontekst jadranskih transformacija u zadnjem tisućljeću pr. n. e. Interdisciplinarni rad na arheometriji keramike i gline, kroz međunarodnu suradnju, rezultirao je obranom magistarske radnje *Investigation into potential clayey raw material used for Iron Age and Hellenistic pottery production on the island of Hvar and neighboring mainland (Eastern Adriatic, Croatia)* na Texas Tech Sveučilištu (SAD).

Tehnološke značajke i kulturne prakse u prapovijesnim lončarskim tradicijama na području Hrvatske (PREPOT, HRZZ, UIP-2020-02-3637)

Voditeljica: Andreja Kudelić

Istraživačka grupa: Natali Neral (IARH), Ana Maričić (Zavod za mineralogiju, petrologiju i mineralne sirovine, Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Dinko Tresić Pavičić (Kaducej d. o. o.), Mia Marijan (vanjski suradnik)

Web stranica projekta: prePOT.iarh.hr

Trajanje projekta: 01. 02. 2021. – 31. 01. 2026.

Cilj projekta je primjenom različitih analitičkih metoda i fizičkom analizom ulomaka keramičkih posuda prikupiti podatke o karakteristikama lončarske sirovine, tehnološkom postupku proizvodnje, distribuciji i upotrebi lončarije različitih brončanodobnih kulturnih grupa na području Hrvatske. Na uzorcima keramike i sirovinskog materijala primjenjuju se različite analitičke metode: optička mikroskopija, rendgenska difrakcija na prahu, infracrvena FTIR spektroskopija, sedimentologija i geokemija. Rezultati će omogućiti uvid u sastav materijala od kojega su posude izrađivane u prošlosti te u podrijetlo i dostupnost sirovine u odnosu na mjesto proizvodnje. Kroz projekt se provodi i analiza lončarskih proizvodnih tehnika, kao i analiza dokaza o funkciji i načinu njihove upotrebe. Takvim sveobuhvatnim pristupom nastoji se odgovoriti na niz važnih pitanja usmjerenih na teme poput tehnoloških izbora i načina korištenja resursa, ali i principa prijenosa znanja i vještina.

Istraživanjima je do sada analizirano ukupno 307 uzoraka arheološke keramike, sedimenata i stijena. Terenskim istraživanjima do sada je prikupljeno ukupno 54 uzoraka lončarske sirovine s područja Baranje, Turopolja, Istre i srednje Dalmacije. Provedena je i obrada keramičkih nalaza s nalazišta Kalnik – Igrišće, Staro Čiče – Gradiče, Donja Cerovačka pećina, Stari Rakalj, Šiljar, Sv. Teodor, Dugiš, Biranj, Trogir, Plano – Kraljeva Ograda, Seget Gornji – Sutilla, Vinišće – Oriovišćak, Bristivica – Šupljak i Marina – Drid. Tijekom jeseni 2022. godine provedeno je arheološko iskopavanje nalazišta Znojilo, gradine u zaleđu Trogira. Prema preliminarnim rezultatima na nalazištu su dokumentirane, uz ostatke mletačke utvrde, najmanje tri faze naseljavanja koje datiraju od kraja ranog do kasnog brončanog doba. U prosincu 2022. godine održani su okrugli stol *Arheološki laboratorij: Analitičke metode u arheologiji* i radionica *Petrografija keramike* na Institutu za arheologiju.

Ostali projekti

Dunavski limes u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Financiranje: Ministarstvo kulture i medija RH

Voditelj: Marko Dizdar

Istraživanja nalazišta na području Vukovarsko-srijemske županije provode se unutar Programa zaštite i očuvanja kopnene arheološke baštine – *Dunavski limes u Hrvatskoj* kako bi se odredila nalazišta za uvrštenje u Listu zaštićenih spomenika UNESCO-a. Tijekom 2022. godine Institut za arheologiju je, u suradnji s djelatnicima Konzervatorskoga odjela Vukovar Ministarstva kulture i medija RH, Gradskoga muzeja Vukovar i Muzeja grada Iloka, proveo terenski pregled, geomagnetska snimanja te probna istraživanja nalazišta uz Limes na području između Borova i Iloka. Na osnovi rezultata terenskoga pregleda kao lokaliteti s najviše potencijala za geomagnetska snimanja provedena tijekom srpnja i listopada (suradnja s CMP Cornelius Mayer Prospection iz Berlina, Njemačka) odabrani su: Vukovar – Petri skela, Sotin – Jakobovac istok, Sotin – Drugi surduk, Sotin – Jarkovac zapad, Sotin – Jaroši, Sotin – Zmajevac zapad, Opatovac – Sokolovac istok, Mohovo – Čaire, Šarengrad – Kuruzeb, Šarengrad – Gradac, Ilok – Bišket zapad, Ilok – Velika Lovka i Ilok – Česta.

Na svim lokalitetima dobiveni su zanimljivi rezultati, poput vjerojatnih tragova više privremenih vojnih logora te južnih rubova civilnoga naselja na položaju Sotin – Jaroši; ostaci različitih oblika stražarnica na lokalitetima Sotin – Drugi surduk i Sotin – Jarkovac zapad; ostaci jaraka privremenih vojnih logora na lokalitetima Mohovo – Čaire i Ilok – Česta, moguće i na nalazištu Ilok – Velika Lovka. Na nalazištu Šarengrad – Gradac snimljena je šira površina oko stražarnice koja pokazuje postojanje pravokutnih objekata. Na nalazištima Sotin – Jakobovac istok te Opatovac – Sokolovac istok također su pronađene pravokutne strukture koje će trebati provjeriti probnim istraživanjima, dok je na nalazištu Sotin – Zmajevac zapad možda uočen smjer pružanja limeske ceste, što bi također trebalo provjeriti probnim istraživanjima.

Probno istraživanje provedeno je na lokalitetu Šarengrad – Gradac. Na tom su položaju 2019. godine geomagnetskim snimanjem pronađeni ostaci pravokutne strukture za koju se pretpostavljalo da predstavlja ostatke stražarnice. Probim iskopom nastojalo se dokumentirati zabilježene strukture. U zapunama jaraka pronađeni su ulomci rimske keramike i opeka te kamenje, što ih svakako datira u razdoblje antike. Probna iskopavanja potvrdila su postojanje stražarnice na rubu lesne zaravni koja je imala izvrsnu vizualnu kontrolu nad Dunavom i pristupom kroz surduk u kojem se danas smjestilo naselje Šarengrad.

Gomila u Jalžabetu

Financiranje: Ministarstvo kulture i medija RH, Općine Jalžabet i Martijanec, IARH

Voditelj: Saša Kovačević

Tijekom provedbe međunarodnog projekta Interreg IronAge-Danube 2017. godine utvrđeno je kako je jedan od najpoznatijih prapovijesnih spomenika na tlu Republike Hrvatske – Gomila u Jalžabetu istočno od Varaždina – opljačkan i prilikom pljačke teško oštećen. Ministarstvo kulture potom je odobrilo zahtjev za hitnim zaštitnim arheološkim istraživanjima Gomile u Jalžabetu te su odobrena interventna financijska sredstva za istraživanja, koja su nastavljena i u idućim godinama.

Izvedba projekta tijekom 2022. obuhvatila je nekoliko ključnih aktivnosti. Prvi i najvažniji dio odnosio se na samu Gomilu u Jalžabetu. Uz saniranje arheoloških profila i održavanje Gomile i njenog okoliša, nastavilo se mokro prosijavanje arheoloških slojeva iz grobne komore te pregled flotata i izdvajanje vrijednih nalaza, poput arheobotaničkih makrofosila, jantarnih, zlatnih i koštanih perli, brončanih i željeznih predmeta, velike količine spaljenih kostiju itd. Popravljeni su oštećenja nastala na arheološko-turističkoj stazi uz potok Bistričak, te su nastavljene intenzivne aktivnosti na popularizaciji znanosti i predstavljanju dosadašnjih rezultata istraživanja Gomile, jedne od najvećih istraženih grobnih gomila u Europi (javna predavanja u Varaždinu, Ludbregu i Martijancu). Drugi dio aktivnosti usmjeren je na istraživanje arheološkog krajolika starijega željeznog doba, ali i ostalih lokaliteta cijelog područja Općina Jalžabet i Martijanec. Arheološkim rekognosciranjima definirano je nekoliko novih, dosad nepoznatih arheoloških lokaliteta iz različitih razdoblja prošlosti (poput cirkularne prapovijesne gradine s nekoliko linija bedema i opkopa ili pravokutne srednjovjekovne zemljano-drvene visinske utvrde). Geofizičkim istraživanjima i rekognosciranjima potvrđen je položaj pretpostavljenog naselja starijega željeznog doba u Martijancu te je utvrđeno znatno šire prostiranje naselja i nekropole istočnohlaštatske kulture u Jalžabetu i Martijancu od pretpostavljenog. Novi će se podaci koristiti za preventivnu zaštitu, odnosno proširenje zaštite za postojeće lokalitete.

Tijekom 2022. godine intenzivirane su pripremne aktivnosti na izgradnji arheološko-turističkog parka Gomila u Jalžabetu, za što je preuzela odgovornost Varaždinska županija proglašivši arheološki park projektom od najveće strateške važnosti. Otkupljene su ključne poljoprivredne čestice od privatnih vlasnika, pokrenute izmjene i dopune u katastru i gruntovnici te napravljen prijedlog urbanističkog rješenja projekta.

U 2022. predan je u tisak i prvi interdisciplinarni znanstveni rad koji se bavi analizom ukrašenih pred-

meta od kosti ili roga iz istočnohalaštatskih grobnica u Jalžabetu (IANSAXIV/I, suradnja s Institutom za fiziku u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, HAZU te KIK-IRPA Brisel). Odrađen je i prvi dio arheobotaničkih analiza nalaza iz Gomile (do sada determinirano je 4762 karboniziranih makrofosila), a nastavljena su i istraživanja u suradnji s ekipama na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (analize drva i ugljena) te suradnja s geolozima Prirodoslovnog muzeja u Zagrebu (analiza starosti i ležišta kamenog materijala korištenog pri izgradnji grobne komore ispod Gomile u Jalžabetu).

Institut za arheologiju djeci i arheolozima

Financiranje: Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH

Voditeljica: Ivana Ožanić Roguljić

Web stranica projekta: <http://www.iarh.hr/~popular/>

Projekt je ostvaren sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske iz programa popularizacije znanosti kontinuiranim financiranjem od 2013. godine. Radionice koje su razvijene u sklopu programa primjenjuju se i prilagođuju arheološko-povijesnim manifestacijama i drugim različitim događanjima koje organiziraju turističke zajednice, osnovne i srednje škole, sveučilišta, muzeji i udruge.

Otkrivanje starih dubrovačkih katedrala

Financiranje: Grad Dubrovnik, Dubrovačka biskupija, Gradska župa Gospe Velike

Institucije nositelji: Gradska župa Gospe Velike, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Trajanje: od 2015.

Istraživačko-edukacijski projekt provodi se u suradnji Gradske župe Gospe Velike iz Dubrovnika i Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u partnerstvu s Institutom za povijest umjetnosti u Zagrebu, Akademijom likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu i Institutom za arheologiju u Zagrebu, a u kojem sudjeluje i više vanjskih suradnika iz znanstvenih i kulturnih institucija iz Zagreba i Dubrovnika. Temeljni su ciljevi projekta stručna i znanstvena obrada te zaštita pokretnih spomenika i arheoloških nalaza pronađenih u razdoblju od 1981. do 1987. godine prilikom istraživanja lokaliteta podzemlja dubrovačke katedrale i Bunićeve poljane. Aktivnosti projekta uvelike se provode kroz studentske radionice, u kojima sudjeluju polaznici studija povijesti umjetnosti, kao i

studija restauracije i konzervacije ALU u Zagrebu.

Sažetak dosadašnje djelatnosti predstavljen je u radu M. Zeman, S. Damiani, M. Perkić, I. Ožanić Roguljić i K. Turkalj, *Otkrivanje starih dubrovačkih katedrala. Istraživačke aktivnosti i međunarodna suradnja 2020. – 2022.* objavljenom u časopisu *Annales Instituti Archaeologici* Vol. XVIII (<https://hrcaak.srce.hr/289662>).

DARIAH-HR

Nacionalna koordinacijska ustanova: Institut za etnologiju i folkloristiku

Trajanje: od 2015.

DARIAH-EU (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities) je zamišljen kao vodeća europska organizacija za digitalna istraživanja na području umjetnosti i humanistike, odnosno kao interdisciplinarna inovacija kojom će se unaprijediti istraživanja na tom području. Namjera je povezati europske arhive, knjižnice, muzeje i ostale digitalne repozitorije iz područja humanističkih znanosti u jedan integrirani virtualni sustav, kako bi se olakšala dostupnost digitaliziranog materijala istraživačima. Riječ je o velikom, dugoročnom, pan-europskom poduhvatu koji ima za cilj razvoj i održavanje infrastrukture u prilog istraživačkih praksi koje su temeljene na informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji. DARIAH-HR dio je paneuropske Digitalne istraživačke infrastrukture za umjetnost i humanističke znanosti DARIAH-EU, a Hrvatska je jedna od 15 zemalja osnivačica toga konzorcija.

Institut za arheologiju djeluje od 2015. kao jedna od partnerskih ustanova u hrvatskom ogranku konzorcija.

Projekti Instituta

Baza antičkih arheoloških lokaliteta Republike Hrvatske

Projekt Baza antičkih arheoloških lokaliteta Republike Hrvatske Instituta za arheologiju (BAZA) kao svoj temelj koristi bogatstvo hrvatskih arheoloških lokaliteta. Stvorena je u cilju strukturiranja podataka sakupljenih pri radu Instituta. Kao izvor podataka korištena je dostupna literatura, saznanja koja su prikupljena znanstvenom djelatnošću Instituta, te pohranjena u arhivi Instituta za arheologiju. Riječ je o stvaranju baze podataka o arheološkim lokalitetima koja je temelj za znanost, kulturu, očuvanje hrvatske baštine, ali i prezentaciju kulturnoga turizma. Dostupnost podataka omogućuje poslovnim, znanstvenim i privatnim subjektima iz Hrvatske kao i cijeloga svijeta pristup informacijama o željenoj kulturnoj arheološkoj destinaciji.

U realizaciji projekta sudjeluju koordinatorica projekta Ivana Ožanić Roguljić, dokumentaristice u AR-HINDOKS-u Kristina Jelinčić Vučković i Kristina Turkalj kao i drugi djelatnici Instituta za arheologiju.

2.2. MEĐUNARODNI PARTNERSKI I SURADNIČKI PROJEKTI

INTERREG Living Danube Limes

Financiranje: Interreg Dunavski transnacionalni program EU

Voditeljica: Ivana Ožanić Roguljić

Trajanje projekta: 01. 07. 2020. – 31. 12. 2022.

Projekt se provodi u sklopu Interreg programa transnacionalne suradnje Dunav financiranog sredstvima Europske unije i usmjeren je na povezivanje, oživljavanje, istraživanje, očuvanje i isticanje rimskog Dunavskog limesa kao transnacionalne kulturne baštine od izuzetnog značaja, kako bi se stvorili snažni temelji za buduću Europsku kulturnu rutu. Cilj programa je poticanje održivog korištenja prirodne i kulturne baštine i resursa. Institut za arheologiju projektni je partner uz Arheološki muzej u Zagrebu kao pridruženog partnera na ovom projektu. Partnerski konzorcij sastoji se od 19 projektnih partnera i 27 pridruženih strateških partnera iz Njemačke, Austrije, Češke, Slovačke, Mađarske, Hrvatske, Srbije, Bugarske, Rumunjske i Republike Moldavija. Vodeći partner čitavog projekta je Donau-Universität Krems.

U okviru projekta identificirano je osam lokacija rimske baštine u osam partnerskih zemalja duž rijeke Dunav (Njemačka, Austrija, Slovačka, Mađarska, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Rumunjska) kao pilot mjesta, ovisno o nacionalnim potrebama i interesima. U Hrvatskoj je kao pilot lokalitet odabrano Kopačevo (*Ad Labores*), u blizini Parka prirode Kopački rit. Nedestruktivna istraživanja su provedena na širem području Kopačeva i time smo dobili nove podatke za dokumentaciju potrebnu za UNESCO nominaciju hrvatskog dijela Dunavskog limesa. Na području parka predstavljena je mala prezentacija dunavskog limesa na otvorenom i lokaliteta Kopačevo. Dio prezentacije čini i replika zavjetnog natpisa posvećenog Jupiteru iz 2. ili 3. stoljeća (CIL III 3560) koji je šezdesetih godina 20. stoljeća pronađen na samom ulazu u Park prirode Kopački rit.

Jedan od glavnih rezultata projekta jest potpuno funkcionalna rekonstrukcija dunavskog patrolnog broda iz 4. stoljeća tipa Lusoria i imena *Danuvina Alacris*. Nakon Njemačke, Austrije, Slovačke i Mađarske, *Danuvina Alacris* stigla je u Hrvatsku 01. rujna 2022. i nastavila plovidbu prema Srbiji 09. rujna.

U Hrvatskoj se zaustavljala na postajama Batina, Aljmaš, Dalj, Vukovar i Ilok, na kojima je šira javnost mogla je razgledati brod, dok se u Aljmašu 03.–04. rujna 2022. održao središnji događaj *Living history* pod nazivom “Legio VI Herculia in Aljmaš”. Posjetitelji su mogli probati rimsku vojničku hranu u legijskom logoru ili isprobati rimsko mačevanje. Organizirana su predavanja i prikazi na različite teme poput rimske medicine, povijesti limesa i Šeste legije, rimske škole i rimskih društvenih igara. Predstavljena je interaktivna slikovnica za djecu *Felixovo putovanje Dunavom* u suradnji s Ženskom općom gimnazijom Družbe sestara milosrdnica.

ARIADNEplus

Financiranje: Europska komisija, Horizon 2020

Trajanje: od 2021.

Institut za arheologiju je 2021. postao pridruženi partner istraživačke infrastrukture ARIADNEplus, nastavka arheološkog istraživačkog projekta ARIADNE koji je trajao od 2013. do 2017. godine, a financirala ga je Europska komisija. Cilj projekta ARIADNE integracija je europskih arheoloških repozitorija. Projekt okuplja 41 partnera iz 23 europske države i 4 međunarodna partnera. U sklopu projekta stvoren je pretraživi katalog skupova podataka koji uključuju neobjavljena izvješća, slike, karte, baze podataka i druge vrste arheoloških informacija dostupnih preko interneta. Projektu je odobren nastavak financiranja pod imenom ARIADNEplus, kako bi se naglasio kontinuitet s prethodnim projektom, te se odvija uz poboljšanja zadržavajući isti metodološki pristup.

Trogir through time

Financiranje: Muzej grada Trogira, Austrijski arheološki institut (OeAW-OeAI)

Institucije nositelji: Muzej grada Trogira, IARH, Austrijski arheološki institut

Voditelji: Marina Ugarković, Lujana Paraman, Martin Steskal

Trajanje: od 2017.

U sklopu projekta istražuje se tranzicija s protourbanog naselja u grčku koloniju, odnos novih doseljenika i starosjedilačkog stanovništva u promjenjivim političkim okolnostima regije, te utjecaj novih kulturnih običaja na svakodnevicu i materijalnu kulturu. U 2022. godini nastavljeno je s neinvanzivnim geofizičkim istraživanjima na dvije lokacije na trogirskom području. Unutar kulturno-povijesne cjeline grada Trogira istraživane su dostupne javne površine s fokusom na prostor gradskog trga. Geofizička

istraživanja imala su za cilj dobiti uvid u elemente starijih urbanističkih faza grada koji se nalaze ispod gradskih hodnih površina, te rasvijetliti određene nedoumice oko povijesnog razvoja gradskog trga i okolnog prostora te gradskih bedema. Rezultati istraživanja će ujedno poslužiti i kao dodatna podloga za zaštitna arheološka iskopavanja u sklopu započetog projekta obnove vodovodno-kanalizacijske mreže u samoj jezgri.

Geofizička istraživanja na području rezidencijalno-gospodarskog kompleksa antičke maritimne vile na položaju Tarce u Divuljama imala su za cilj utvrđivanje površine na kojoj se rasprostiru arheološke tvorevine i strukture kako bi se dobila podloga za njegovu primjerenu zaštitu i za planiranje i/ili izmjene projekta u odnosu na arheološke ostatke koji se nalaze ispod površine – s obzirom na planirani projekt izgradnje sportskog kampa HNK Hajduk na samom nalazištu. Zbog lokacije unutar vojne baze ovaj je značajni lokalitet na žalost ostao u potpunosti nevaloriziran – dok se u isto vrijeme pretpostavlja da bi se moglo raditi o carskom posjedu, po nekim autorima onome koji je na antičkim kartama poznat kao Praetorium Caesaris. Isti je posjed u ranom srednjem vijeku dio vladarskog posjeda hrvatskih Trpimirovića.

Arheološka topografija otoka Raba

Financiranje: Centar za kulturu Lopar, Institut za arheologiju Sveučilišta kardinala Stefana Wyszyńskog u Varšavi (projekt Poljskoga znanstvenog centra ID-478202, NO. 2020/37/B/HS3/02458)

Institucije nositelji: IARH, Institut za arheologiju Sveučilišta kardinala Stefana Wyszyńskog u Varšavi

Voditelji: Ana Konestra, Fabian Welc

Trajanje: od 2013.

Projekt je pokrenut 2013. g. uz potporu Konzervatorskog odjela u Rijeci s ciljem provedbe terenskih pregleda te kartiranja i dokumentiranja arheoloških lokaliteta otoka Raba uzimajući u obzir sva prapovijesna i povijesna razdoblja. Od 2016. g. projekt se provodi u suradnji s Institutom za arheologiju Sveučilišta kardinala Stefana Wyszyńskog u Varšavi, što je doprinijelo multidisciplinarnom pristupu projekta. U sklopu projekta provode se daljinska, nedestruktivna te geoarheološka istraživanja, a u posljednjim se kampanjama projekta intenzivirao rad na prikupljanju geoloških uzoraka te provođenju sustavnih geofizičkih mjerenja kojima je dosad obuhvaćeno više arheoloških zona i pojedinačnih lokaliteta.

U 2022. g. nastavljena su istraživanja na području Lopara. Tako su na području rta Stolac – Kašteline

nastavljena iskopavanja u sondi 1 te je definiran cjeloviti tlocrt južnoga dijela ranije utvrđene željezno-dobne građevine. Osim pokretnih nalaza prikupljena je i veća količina pougljenjenoga drveta, a koji je po svoj prilici tvorilo konstrukciju objekta. U uvali Podšilo nastavila su se istraživanja na području mikrolokacije Beli grad, gdje su dovršena iskopavanja u sondi 2. Utvrđen je niz rupa od stupova, dio kojih je probio raniju podnicu te ih je sukladno tome moguće smjestiti u istu fazu s ranije utvrđenim ognjištem, a koja datira u 6. stoljeće po. Kr. Pristupilo se i geofizičkim snimanjima na otočiću Lukovcu u uvali Crnika, s ciljem jasnije definicije tlocrta ovoga kasnoantičkog utvrđenog lokaliteta.

Tar – Stancija Blek

Financiranje: Ministarstvo kulture i medija RH, Općina i Turistička zajednica Tar-Vabriga/Torre-Abrega
Institucije nositelji: IARH, Zavičajni muzej Poreštine, Alma Mater - Sveučilište u Bologni

Voditelji: Ana Konestra, Gaetano Benčić, Enrico Cirelli

Trajanje: od 2016.

Lokalitet nedaleko Stancije Blek u općini Tar-Vabriga/Torre-Abrega u Istri, po svoj prilici Stari Tar iz povijesnih izvora, pruža mogućnost praćenja razvoja jednog rimskog ruralnog lokaliteta, odnosno transformaciju rimskog ruralnog proizvodno-rezidencijalnoga sklopa u manje utvrđeno naselje. Istraživanja ovog jedinstvenog arhitektonskog sklopa traju više desetljeća, no sustavna su istraživana pokrenuta suradnjom Instituta za arheologiju i Zavičajnog muzeja Poreštine 2008. godine. Od 2016. g. istraživanjima se priključuje Odjel za povijest i kulture Alma Mater - Sveučilišta u Bologni čime se terenska istraživanja šire na znatno veće područje u okolici vidljivih ostataka središnje građevine srednjovjekovnog naselja - kule.

Istraživanja višeslojnoga lokaliteta Tar – Stancija Blek u 2022. g. obuhvatila su područje crkve sv. Križa i zonu južno od tzv. kule (najbolje sačuvanoga objekta). Iskopavanjima iza začelja i uz južni zid crkve sv. Križa definirana je ranija građevina, na koju se novija crkva tek dijelom naslanja, te jedan grob. Definicijom jugoistočnoga dijela ranije građevine bilo je moguće ustanoviti ravno začelje, lokaciju septuma te dobro sačuvanu podnicu, što je omogućilo njezino tipološko smještanje u grupu istarskih crkava s pravokutnim apsidama upisanima u ravno začelje. Iako ostaje upitno radi li se o skupini s dvije ili tri apside, potonje se čini vjerojatnije, što bi građevinu smještalo u razdoblje ranoga srednjeg vijeka. Na području naselja uz tzv. kulu potvrđeni su rezultati geofizike, odnosno nastavak antičkih i kasnoantičkih struktura na prostoru južno od kule.

Multidisciplinarna istraživanja topografije i krajolika antičkoga Ridera (Danilo, Šibenik)

Financiranje: institucije nositelji

Institucije nositelji: IARH, Institut za Arheologiju Sveučilišta kardinala Stefana Wyszyńskog u Varšavi, Muzej grada Šibenika

Voditelji: Ana Konestra, Fabian Welc, Toni Brajković

Trajanje: od 2019.

Suradnjom Muzeja Grada Šibenika, Instituta za arheologiju Sveučilišta Cardinal Stefan Wyszynski iz Varšave i Instituta za arheologiju u Zagrebu osmišljen je program integriranih multidisciplinarnih istraživanja na području danilskoga polja i Gradine s ciljem definiranja značajki krajolika, utvrđivanja area-la protezanja antičkih struktura i odnosa visinskoga naselja s kasnijim rimskim municipijem. Koristeći se suvremenim nedestruktivnim, daljinskim i geoarheološkim metodama dokumentirat će se široko područje Danila i nastojati utvrditi suodnos krajolika i naselja, kao i same značajke naseljavanja od razdoblja korištenja Gradine te kroz antičko i kasnoantičko razdoblje. Rezultati istraživanja trebali bi tako pružiti potpuniju sliku arheološke baštine ovoga područja te omogućiti osmišljavanje daljnjih istraživanja te aktivnosti zaštite, valorizacije i prezentacije lokaliteta.

Kampanjom 2022. g. pristupilo se lokalitetu Gradina s ciljem definiranja objekata koji su utvrđeni uz istočni i zapadni obod uzvisine te preciznijeg dokumentiranja bedema. Detaljnim snimanjem struktura i izradom 3d modela cijeloga vršnog dijela brijega dopunjena su ranija saznanja te je omogućeno preciznije planiranje budućih zahvata. Na području mikrozona Šematorij i Veruše u danilskome polju provedena su geofizička mjerenja te su utvrđene dosad nepoznate strukture, dok je u istočnome dijelu polja definirana zona protezanja antičkih ostataka. Terenskim su pregledom obuhvaćena pojedina obrađivana polja. Ukupno sagledavanje svih dosadašnjih rezultata i ranijih podataka provodi se unutar projektnoga GIS-a, s ciljem definiranja cjelovitoga rastera ovoga višeslojnog arheološkog lokaliteta.

Rustične vile u rimskoj Dalmaciji

Financiranje: program *Villae et territoires littoraux et insulaires en Adriatique orientale (Istrie-Dalmatie) à l'époque hellénistique et romaine* (Ecole française de Rome) te program VLADO – *Villae de l'Adriatique Orientale* (Ministarstvo Europskih i vanjskih poslova Republike Francuske).

Institucije nositelji: IARH, Ecole française de Rome, JU Agencija za upravljanje Starogradskim poljem

Voditelji: Kristina Jelinčić Vučković, Emmanuel Botte, Vinko Tarbušković

Trajanje: od 2015.

Važan dio rimske svakodnevnice, ekonomije, trgovine i ravnoteže predstavljale su rustične vile. Od 2015. u sklopu istraživanja rustičnih vila u srednjoj Dalmaciji istraživana je lokalitet Novo Selo Bunje na otoku Braču, važan zbog izuzetno očuvanih proizvodnih struktura, raznovrsnog arheološkog materijala te kontinuiteta koji omogućava proučavanje transformacija rustične vile koja je u prvoj fazi predstavljala skroman objekt, zatim raskošnu vilu velikih dimenzija s značajnim gospodarskim dijelom do nesustavne gradnje u kasnoj antici kada lokalitet gubi karakterističan izgled rustične vile.

U listopadu 2022. g. započelo je iskopavanje rimske vile na lokalitetu Kupinovik kod mjesta Dol na otoku Hvaru. Nastavak je to istraživanja koja su u prethodnim desetljećima vodili M. Zaninović i nakon njega Muzej Staroga Grada. Istraživanje je provedeno u *pars rustica* dijelu rimske vile gdje je u antici izgrađeno više tijesaka i bazena za proizvodnju maslinovog ulja. Otkriveni su slojevi od 1. – 5. st. po. Kr. s mnoštvom keramičkog materijala, novca, tegula te životinjskih kostiju. Detaljno je dokumentirana sva arhitektura i izrađeni su presjeci, pogledi i tlocrt lokaliteta budući da dokumentacija prethodnih istraživanja nije bila dostupna. Posebna je pažnja usmjerena na mjerenje strukturalnih elemenata tijesaka radi usporedbe s tijescima na lokalitetu Novo Selo Bunje.

Arheološka istraživanja na području istočne nekropole antičke Ise

Financiranje: Vis d.d.za hotelijerstvo, ugostiteljstvo i turizam

Institucije nositelji: IARH, Kantharos d. o. o.

Voditeljica: Marina Ugarković, zamjenik Eduard Visković

Trajanje: od 2022. godine

U okviru rekonstrukcije hotela Issa u gradu Visu, provedena su intenzivna iskopavanja neistraženih dijelova istočne nekropole otočnog polisa Ise, jedne od najstarijih urbanih cjelina na Jadranu. Prva su to istraživanja na ovom lokalitetu (Vlaška Njiva), nakon gotovo 40 godina, kada je prilikom gradnje hotela 1983. otkrivena antička nekropola s višestoljetnim kontinuitetom pokapanja. Tijekom 2022. godine, u okviru dvije višemjesečne kampanje arheoloških iskopavanja, istražen je prostor koji se nalazi neposredno uz izgrađeni hotelski objekt, s njegove istočne i sjeverne strane (kat. čes. 7137/1, 7170/1, 7138 k.o. Vis). Tom prilikom otkrivena je 21 nova grobna cjelina, s naglaskom na dataciju u kasni helenizam i rani Rim (1. st. pr. – 1. st. po. n. e.). Osim što utvrđeni pogrebni nalazi pružaju novi uvid u prostornu distribuciju grobnih cjelina, odnosno potvrđuju širi prostor istočne isejske antičke nekropole, otkriven-

na pogrebna materijalna kultura po prvi je put na primjeru Ise podvrgnuta suvremenim interdisciplinarnim analizama, od čijih se rezultata očekuje značajan potencijal u upotpunjavanju naših saznanja o dinamici bioloških, društvenih i kulturnih transformacija koje su se odvijale na prostoru srednjeg Jadrana u razdoblju protopovijesti i rane povijesti.

Zaštitno arheološko istraživanje u povijesnoj jezgri Staroga Grada na otoku Hvaru

Financiranje: Hvarski vodovod d.o.o.

Institucije nositelji: IARH i Muzej Staroga Grada, suradnja Radnik d.d., Konzervatorski odjel u Splitu

Voditeljica: Marina Ugarković

Trajanje: od 2021. godine

U okviru projekta izgradnje vodokomunalne infrastrukture aglomeracija Jelsa-Vrboska i Stari Grad, čije zone zahvata uključuju i urbanističku cjelinu Staroga Grada (Lista zaštićenih kulturnih doba, Z-5098) gdje se prostirao antički Far, jedan od najstarijih gradova na Jadranu, te kulturni krajolik Starogradsko polje (Lista zaštićenih kulturnih dobara, Z-3827), izvršena su intenzivna, do sada najveća zaštitna arheološka istraživanja tog lokaliteta. Iskopavanja koja su se odvijala na različitim mikro-lokacijama unutar gradske jezgre (Trg. Sv. Stjepana, Ulica Vagonj, Donja i Srinjo kola, kod Sv. Roka...), iznjedrila su brojna i vrijedna otkrića iz razdoblja grčkog i rimskog Fara, ali i kasne antike te srednjeg i novog vijeka Staroga Grada. Među najvažnijima svakako valja istaknuti pronalazak segmenta zapadnog bedema Fara, ispod današnje ulice Vagonj, koji nam sada po prvi put omogućava spoznaju o tome gdje se nalazio zapadni perimetar grčkoga grada, o čemu su prije postojala samo nagađanja. Uz mnogobrojne dijelove grčke i rimske arhitekture, otkriven je i veliki broj pokretnih nalaza koji svjedoče o različitim aspektima svakodnevnog života, a ispod ulica Srinjo kola i Vagonj istraženo je preko 20 metara rimskog objekta sa sačuvanim mozaicima. Iako je dio ovog mozaika pronađen još 1923. godine, ovim su iskopavanjima otkriveni ostaci još nekoliko prostorija s mozaičnim podovima među kojima je i prostor za koji se pretpostavlja da predstavlja impluvij. Iznimno je i otkriće prethodno nepoznate sakralne arhitekture vjerojatno iz 6. ili 7. st. koja je sačuvana kod crkve Sv. Stjepana, dok dokumentirani srednjovjekovni i novovjekovni grobovi kriju mnoge tajne o dinamičnom nastavku života kroz duži vremenski period.

2.3. SUDJELOVANJE U PROJEKTIMA DRUGIH USTANOVA

H. Kalafatić sudjeluje kao član istraživačke grupe na projektu Hrvatske zaklade za znanost *Modeliranje mreže prapovijesnih naselja u Slavoniji – MOPRENS* (HRZZ, IP-2019-04-5344) voditeljice R. Šošić Klindžić (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu) koji se provodi u razdoblju 2020.–2024.

A. Konestra sudjeluje kao član istraživačke grupe na projektu *The fall, crisis or transformation? Correlation of the late antique settlement pattern changes with environment and climate fluctuations in the north-eastern Adriatic region based on results of geoarchaeological and palaeoclimatic research*, voditelja F. Welca (Institut za arheologiju Sveučilišta kardinala Stefana Wyszyńskog u Varšavi) kojeg od 2021. financira Polish National Science Center.

3.

Znanstvena produktivnost

3.1. OBJAVLJENI RADOVI

Monografije

Kovačević, S., Kalafatić, H. 2022, *Zbelava – Pod lipom. Naseljenost doline rijeke Drave od prapovijesti do srednjeg vijeka / Zbelava – Pod lipom. Settlement in the Drava River valley from Prehistory to the Middle Ages*, Monografije Instituta za arheologiju VI, Institut za arheologiju, Zagreb.

Kudelić, A., Sirovica, F. 2022, *Kurilovec-Belinščica: Tragom brončanodobnog Turopolja / Kurilovec-Belinščica: Tracing the Bronze Age of Turopolje*, Monografije Instituta za arheologiju XI, Institut za arheologiju, Zagreb.

Uredničke knjige

Sekelj Ivančan, T., Karavidović, T., Tkalčec, T., Krznar, S., Belaj, J. (eds.) 2022, *Secrets of iron: from raw material to an iron object, Proceedings of the 7th International Scientific Conference on Mediaeval Archaeology of the Institute of Archaeology, Zagreb, 10th-11th September 2020 / Tajne željeza: od sirovine do željeznog predmeta, Zbornik radova Sedmog međunarodnog znanstvenog skupa srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju, Zagreb, 10. i 11. rujna 2020.*, Zbornik Instituta za arheologiju 20, Institut za arheologiju, Zagreb.

Lipovac Vrkljan, G., Konestra, A., Eterović Borzić, A. (eds.) 2022, *Roman Pottery and Glass Manufactures. Production and trade in the Adriatic region and beyond. Proceedings of the 4th International Archaeological Colloquium (Crikvenica, 8-9 November 2017)*, Archaeopress, Oxford.

Dizdar, M. (ed.) 2022, *Iron Age Female Identities in the Southern Carpathian Basin*, Zbornik Instituta za arheologiju 19, Institut za arheologiju, Zagreb.

Visković, E., Ugarković, M., Tončinić, D. (eds.) 2022, *Hvarski arhipelag i arheologija dalmatinskih otoka: od dinamične prošlosti do kulturnog turizma*, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, Vol. 34, Hrvatsko arheološko društvo - Institut za arheologiju, Zagreb.

Ožanić Roguljić, I., Raičković Savić, A. (eds.) 2022, *Roads and rivers, pots and potters in Pannonia – Interactions, analogies and differences*, Zbornik Instituta za arheologiju 17, Institut za arheologiju, Zagreb.

Recenzirani (peer-review) članci u časopisima

Barbir, A., Perhoč, Z., Zubčić, K., Karavanić, I. 2022, Podvodni srednjopaleolitički lokalitet Kaštel Štafilić-Resnik: litička perspektiva / Underwater Middle Paleolithic site of Kaštel Štafilić – Resnik: lithic perspective, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 39 (1), 1–33.

Brenko, T., Karavidović, T., Borojević Šošćarić, S., Sekelj Ivančan, T. 2022, The contribution of geochemical and mineralogical characterization of iron slags in provenance studies in the Podravina region, NE Croatia, *Geologica Croatica*, Vol. 75 (1), 165–176. doi: 10.4154/gc.2022.11

Marijan, M., Kudelić, A. 2022, Upotreba ognjišnih keramičkih predmeta u domaćinstvima kasnog brončanog doba, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 22–32.

Nowacki, B., Konestra, A., Welc, F. 2022, Preliminary typology and contextual analysis of Roman and late antique cooking wares from the Roman rural settlement at Podšilo bay on the island of Rab (north – eastern Adriatic, Croatia), *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 88–119.

Tkalčec, T., Dizdar, M. 2022, Rezultati zaštitnih istraživanja kasnolatenskoga naselja Lozan – Lendava u Podravini, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 16–34.

- Tkalčec**, T., Procházka, M. 2022, Loštice goblets and their imitations in the Medieval Slavonia, *Archaeologia historica*, Vol. 47/1, 289–307. doi:10.5817/AH2022-1-13
- Bedić, Ž., **Belaj**, J., Sirovica, F. 2022, Bioarheološka studija populacije iz Gore kraj Petrinje, Hrvatska, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 39 (1), 173–198. <https://doi.org/10.33254/piaz.39.1.5>
- Belaj**, J., Pavić, J., Krnčević, Ž. 2022, O arheološkim istraživanjima lokaliteta Mukoške kraj Goriša 2021. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 143–156.
- Čavka, M., **Kalafatić**, H. 2022, Röntgenstrahl in die Bronzezeit, *Archäologie in Deutschland*, Vol. 1/2022, 42–43.
- Čavka, M., Erjavec, I., Seiwert, S., Carić, M., Janković, I., **Krznar**, S., Rimpf, A., Brkić, H., Savić Pavičin, I., Vodanović, M., Novak, M. 2022, A case of a large pedunculated-type osteochondroma from late medieval Ilok, eastern Croatia: Bioarchaeological, paleoradiological and histological study, *Journal of Archaeological Science: Reports*, Vol. 45, 103574–103574 doi:10.1016/j.jasrep.2022.103574 /2
- Dizdar, M. 2022, Late La Tène pendants from Eastern Croatia – Magical items for better future, *Arheološki radovi i rasprave*, Vol. 21, 29–50.
- Dizdar, M., Tonc, A. 2022, Late La Tène Fibulae of the Rakitno-Type. Evidence of Contacts Between the Western Balkans and the Southern Part of the Carpathian Basin, *Starinar*, Vol. LXII, 21–37. <https://doi.org/10.2298/STA2272091D>
- Kokotović, T. 2022, Rezultati antropološke analize koštanih ostataka s lokaliteta Mukoške kraj Goriša iz 2021. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 189–201.
- Lazaridis, I., ..., **Kovačević**, S., ..., **Ugarković**, M., ..., Reich, D. 2022, The genetic history of the Southern Arc: A bridge between West Asia and Europe, *Science*, Vol. 377, 6609; eabm4247, 13. doi:10.1126/science.abm424
- Lazaridis, I., ..., **Kovačević**, S., ..., **Ugarković**, M., ..., Reich, D. 2022, Ancient DNA from Mesopotamia suggests distinct Pre-Pottery and Pottery Neolithic migrations into Anatolia, *Science*, Vol. 377, 6609; 982–987. doi:10.1126/science.abq0762
- Lazaridis, I., ..., **Kovačević**, S., ..., **Ugarković**, M., ..., Reich, D. 2022, A genetic probe into the ancient and medieval history of Southern Europe and West Asia, *Science*, Vol. 377 (2022), 6609; 940–951. doi:10.1126/science.abq0755
- Ložnjak Dizdar**, D., Miklik Ložuk, L. 2022, Istraživanja kasnobrončanoga naselja u Novi Gradu na Savi 2021. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 7–15.
- Schrunk, I., **Ugarković**, M., Begović, V., **Konestra**, A. 2022, Otočna arheologija i maritimna vila: Soline na sv. Klementu od 2007. do danas, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, Vol. 34, 183–208.
- Stingl, S. 2022, Romboidni brevar iz Novske, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 157–163.
- Stingl**, S., Hirschler Marić, I., Sekulić, P. 2022, Metalni nalazi s prostora osmanske kule Jahja-bega, današnje kapele Sv. tri kralja u Gorjanima / Metal Finds from the Area of the Yahya-Bey Tower, Present-Day Chapel of the Magi in Gorjani, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Vol. 55(2), 301–333.
- Tonc**, A., **Dizdar**, M., Vulić, H. 2022, Nalazi rimske vojne opreme i konjske orme s nalazišta Ostrovo – Sokolovac, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 63–75.
- Ugarković**, M., **Konestra**, A., **Korić**, M., **Barbir**, A., Visković, E. 2022, Arheološko istraživanje u Ulici Ivana Pavla II (tzv. parcela Lupi) u Starome Gradu na otoku Hvaru (2021.), *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 35–62.

- Barbir**, A., Crnčan, P. 2022, Usporedna malakološka zbirka kao znanstveni alat u arheologiji, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 202–211.
- Drpić, J. 2022, Prilog poznavanju trase Via Magna između Varaždina i Križevaca, *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, Vol. 33, 301–327. <https://doi.org/10.21857/ygjwrcpwny>
- Drpić, J. 2022, Prostorna analiza rimske ceste: Incero – Stravianis – Mursa. Brdska dionica, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 76–87.
- Karavidović** T., Brenko T. 2022., Karakter ležišta i svojstva močvarne željezne rude na položaju Kalinovac – Hrastova greda: model za analizu eksploatacije i uporabe ruda u arheološkim razdobljima / Nature of the deposit and properties of bog iron ore at the Kalinovac - Hrastova greda: a model for the analysis of ore exploitation and use in archaeological periods, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 39(2), 219–261. doi: 10.33254/piaz.39.2.5 (3)
- Konestra**, A., Benčić, G. Cirelli, E., Bartolić-Sirotić, K., Sommariva, I. 2022, Ecclesia S. Mariae de Turre cum capellis suis – identification of an earlier phase of the Holy Cross church at Tar – Stancija Blek (Tar-Vabriga – Torre-Abrega, Istria), *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 120–130.
- Reed, K., Smuk, A., **Tkalčec**, T., Balen, J., Mihaljević, M. 2022, Food and agriculture in Slavonia, Croatia, during the Late Middle Ages: the archaeobotanical evidence, *Vegetation History and Archaeobotany*, Vol. 31, 347–361. <https://doi.org/10.1007/s00334-021-00857-8>
- Šiljeg, B., Kalafatić, H. 2022, Project Aerial Archaeology of Eastern Slavonia Croatia, *Archeologia Aerea - Studi di Aerotopografia Archeologica*, Vol. XII (2018), 86–93.
- Šmalcelj Novaković, P. 2022, Research Problems Concerning 8th-Century Material Heritage in Continental Croatia Revisited: New Directions, Challenges and Ideas, *Medieval Archaeology*, Vol. 66, 54-83 doi:10.1080/00766097.2022.2065068
- Zeman, M., Damiani, S., Perkić, M., **Ožanić Roguljić**, I., Turkalj, K. 2022, Otkrivanje starih dubrovačkih katedrala. Istraživačke aktivnosti i međunarodna suradnja 2020. – 2022., *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 131–142.

Recenzirani radovi u zbornicima i poglavlja u knjigama

- Karavidović**, T., Drnić, I. 2022, Traces of iron production in the area of Donje Pokuplje in the 1st millennium BC, in: *Secrets of iron: from raw material to an iron object, Proceedings of the 7th International Conference on Mediaeval archaeology, Zagreb, 10th-11th September 2020 / Tajne željeza – od sirovine do željeznog predmeta, Zbornik radova Sedmog međunarodnog znanstvenog skupa srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju, Zagreb, 10. i 11. rujna 2020.*, Sekelj Ivančan T., Karavidović T. (eds.), Zbornik Instituta za arheologiju 20, Institut za arheologiju, Zagreb, 87–105.
- Konestra**, A., Glavaš, V., **Ugarković**, M. 2022, Goods from the North. An update on wares, shapes and occurrences of Pannonian and other continental fine wares in the province of Dalmatia, in: *Roads and Rivers, Pots and Potters in Pannonia - Interactions, Analogies and Differences*, Ožanić Roguljić I., Raičković Savić A. (eds.), Zbornik Instituta za arheologiju 17, Institut za arheologiju, Zagreb, 99–111.
- Mušić, B., Horn, B., **Sekelj Ivančan**, T. 2022, Results of magnetic prospection in connection with the archaeological excavation finds of Late Antique and Early Mediaeval iron production sites Velike Hlebine and Dedanovice in the Podravina region, Croatia, in: *Secrets of iron: from raw material to an iron object, Proceedings of the 7th International Scientific Conference on Mediaeval Archaeology of the Institute of Archaeology, Zagreb, 10th-11th September 2020 / Tajne željeza – od sirovine do željeznog predmeta, Zbornik radova Sedmog međunarodnog znanstvenog skupa srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju, Zagreb, 10. i 11.*

- rujna 2020., Sekelj Ivančan T., Karavidović T. (eds.), Zbornik Instituta za arheologiju 20, Institut za arheologiju, Zagreb, 39–50.
- Nemet, I., **Karavidović**, T. 2022, Multi–method analysis of archaeometallurgical iron slags, in: *Secrets of iron: from raw material to an iron object, Proceedings of the 7th International Scientific Conference on Mediaeval Archaeology of the Institute of Archaeology, Zagreb, 10th-11th September 2020 / Tajne željeza – od sirovine do željeznog predmeta*, Zbornik radova Sedmog međunarodnog znanstvenog skupa srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju, Zagreb, 10. i 11. rujna 2020., Sekelj Ivančan T., Karavidović T. (eds.), Zbornik Instituta za arheologiju 20, Institut za arheologiju, Zagreb, 17–22.
- Šiljeg, B., Turkalj, K. 2022, Antičko staklo s lokaliteta Lokvišće Jadranovo, in: *Roman Pottery and Glass Manufactures: Production and Trade in the Adriatic Region and Beyond. Proceedings of the 4th International Archaeological Colloquium (Crikvenica, 8-9 November 2017)*, Lipovac Vrkljan G., Konestra A., Eterović Borzić A. (eds.), Archaeopress, Oxford, 354–361.
- Valent, I., **Sekelj Ivančan**, T. 2022, Similarities and differences between 7th and 8th century pottery on the example of archaeological sites in the vicinity of Hlebine / Sličnosti i razlike keramičkog posuđa 7. i 8. stoljeća na primjeru arheoloških nalazišta u okolici Hlebina, in: *Avari i Slaveni / Avars and Slavs, Proceeding of the conference Avars and Slavs. Two sides of a belt strap end: Avars on the north and the south of the Khaganate, Vinkovci, 6. i 7. veljače 2020.*, Rapan Papeša A., Dugonjić A. (eds.), Collectanea Archaeologica 5, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 60–73.
- Barbir, A. 2022, Animal remains in early Iron Age female burials in the southern Carpathian Basin, in: *Iron Age female identities in the southern Carpathian Basin*, Dizdar M. (ed.), Zbornik Instituta za arheologiju 19, Zagreb, 260–269.
- Dizdar**, M., Dujmić, D., 2022, Middle La Tène Graves of Women at the Cemetery of Osijek — Zeleno Polje in Eastern Slavonia (Croatia): Women’s Costume and Jewellery as a Recognizable Mark of Identity and Status, in: *Iron Age Female Identities in the Southern Carpathian Basin*, Dizdar M. (ed.), Zbornik Instituta za arheologiju 19, Institut za arheologiju, Zagreb, 62–84.
- Dizdar**, M., Mehofer, M. 2022, Results of the Archaeometallurgical Analysis of the Late Hallstatt and La Tène Astragal Belts — New Insight into Technological Knowledge of their Production, in: *Iron Age Female Identities in the Southern Carpathian Basin*, Dizdar M. (ed.), Zbornik Instituta za arheologiju 19, Institut za arheologiju, Zagreb, 102–117.
- Dizdar**, M., Ljuština, M., **Tonc**, A. 2022, Late La Tène Bronze Knobbed Rings and Armrings in the South-Eastern Carpathian Basin: Beloved Jewellery and Amulets of the Scordiscan Women?, in: *Iron Age Female Identities in the Southern Carpathian Basin*, Dizdar M. (ed.), Zbornik Instituta za arheologiju 19, Institut za arheologiju, Zagreb, 198–231.
- Rajić Šikanjić, P., **Ložnjak Dizdar**, D. 2022, Bioarchaeology of Females in the Early Iron Age Danube Area – Data and Open Questions, in: *Iron Age Female Identities in the Southern Carpathian Basin*, Dizdar M. (ed.), Zbornik Instituta za arheologiju 19, Institut za arheologiju, Zagreb, 26–35.
- Tonc, A. 2022, To be or...NOT to be Liburnian: Views on ethnicity in the Iron Age of the Eastern Adriatic, in: *Who do you think you are? Ethnicity in the Iron Age Mediterranean*, Saccoccio F., Vecchi E. (eds.), Accordia Specialist Studies on the Mediterranean 8, Accordia Research Institute, University of London, London, 115–131.
- Tonc, A. 2022, Boat-shaped fibulae of Middle La Tène scheme from the Iapodian territory, in: *Iron Age female identities in the southern Carpathian Basin*, Dizdar M. (ed.), Zbornik Instituta za arheologiju 19, Institut za arheologiju, Zagreb, 232–256.
- Ugarković**, M., Starac, R. 2022, One man’s trash is another man’s treasure. Household waste deposit from Porta Pisana and trends of fine ware consumption within the settlement of Krk (in the last centuries BCE), in: *Roman Pottery and Glass Manufactures: Production and Trade in the*

Adriatic Region and Beyond Proceedings of the 4th International Archaeological Colloquium (Crikvenica, 8-9 November 2017), Lipovac Vrkljan G., Konestra A., Eterović Borzić A. (eds.), Archaeopress, Oxford, 254–284.

Botte, E., **Jelinčić Vučković, K.**, **Konestra, A.**, **Ožanić Roguljić, I.** 2022, First results of the excavations of the Roman Villa of Bunje (Brač Island, Croatia), in: *Roman Pottery and Glass Manufactures: Production and Trade in the Adriatic Region and Beyond. Proceedings of the 4th International Archaeological Colloquium (Crikvenica, 8-9 November 2017)*, Lipovac Vrkljan G., Konestra A., Eterović Borzić A. (eds.), Archaeopress, Oxford, 297–303.

Konestra, A., **Lipovac Vrkljan, G.**, Welc, F. 2022, Distribution possibilities and transport infrastructure in northern Dalmatia's pottery workshops: evidence and interpretations, in: *Roman Pottery and Glass Manufactures: Production and Trade in the Adriatic Region and Beyond. Proceedings of the 4th International Archaeological Colloquium (Crikvenica, 8-9 November 2017)*, Lipovac Vrkljan G., Konestra A., Eterović Borzić A. (eds.), Archaeopress, Oxford, 21–35.

Ožanić Roguljić, I. 2022, Pots for storage of food from Crikvenica, in: *Roman Pottery and Glass Manufactures: Production and Trade in the Adriatic Region and Beyond. Proceedings of the 4th International Archaeological Colloquium (Crikvenica, 8-9 November 2017)*, Lipovac Vrkljan G., Konestra A., Eterović Borzić A. (eds.), Archaeopress, Oxford, 285–288.

Ožanić Roguljić, I., Jelinčić Vučković, K. 2022, Introduction to Pannonian slipped ware in Croatia, in: *Roads and rivers, pots and potters in Pannonia. Interactions, analogies and differences*, Ožanić Roguljić I., Raičković Savić A. (eds.), Zbornik Instituta za arheologiju 17, Institut za arheologiju, Zagreb, 31–56.

Ožanić Roguljić, I., Miletić Čakširan, I. 2022, Here but almost invisible: Siscia pottery production, in: *Archaeologia Poetovionensis 4, Poetovio and its ager*, Šteiner M., Ciglar I. (eds.), Ptuj-Ormož, 81–86.

Ostali radovi

Ložnjak Dizdar, D., Dizdar, M. 2022, Istraživanja groblja pod tumulima u Dolini kod Nove Gradiške 2021. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 2022, 219–222.

Ožanić Roguljić, I., Fileš, M. 2022, Roman Danube Limes in Croatia, in: *Living Danube Limes, Valorising cultural heritage and fostering sustainable tourism by LIVING the common heritage on the DANUBE LIMES as basis for a Cultural Route*, Kaiser A. (ed.), Archaeolingua, Budapest, 35–38.

Ožanić Roguljić, I., Fileš, M. 2022, Croatia, in: *Living Danube Limes. The Roman Danube Limes, A Characterisation*, Kaiser A. (ed.), University for Continuing Education Krems, Krems, 197–192.

Ožanić Roguljić, I., Fileš, M. 2022, The Roman Danube limes. A guide. Part VI Croatia – Hrvatska, in: *The Roman Danube limes. A guide*, Kaiser A. (ed.), University Krems, Krems, 8–25.

Ožanić Roguljić, I., Tarbušković, V. 2022, *Grčka hrana u Starogradskom polju*, Stari Grad.

Ugarković, M., Korić, M. 2022, O aktivnostima i rezultatima prve godine projekta Transformiranje jadranskog kozmosa: otočnost, povezanost i lokalni identiteti pred-rimske Dalmacije (AdriaCos) (HRZZ UIP-2020-02-2419), *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XVIII, 212–218.

3.2. ORGANIZACIJA SKUPOVA, SEMINARA, RADIONICA, OKRUGLIH STOLOVA I PREDAVANJA

24. travnja 2022. Tematski seminar: *Neolitički pogrebni običaji / Neolithic burial customs*, Zagreb / hibridno, izlaganja A. Vatansever (Neolitički pogrebni običaji Anatolije), K. Horvat Oštrić (Pogrebne prakse u neolitiku istočnog Jadrana), K. Botić (Neolitički pogrebni običaji međurječja Save, Drave i Dunava) (organizacija: K. Botić).

28.–29. listopada 2022. Znanstveni skup: *Between Global and Local: Adriatic Connectivity from Protohistory to the Roman Period*, Stari Grad, Hvar, u suradnji s Muzejom Starog Grada (organizacijski odbor: M. Ugarković, A. Konestra, M. Korić).

09.–10. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *8th International Conference on Mediaeval Archaeology, Military Orders and Their Heritage / 8. međunarodni znanstveni skup srednjovjekovne arheologije, Viteški redovi i njihovo naslijeđe*, Zagreb, u suradnji s Institutom za povijest Sveučilišta u Szegedu (organizacijski odbor: J. Belaj, T. Tkalčec, S. Krznar, T. Sekelj Ivančan, S. Stingl, T. Kokotović).

24.–25. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Roads and rivers 4: The unusual in usual: small finds-household items, pottery, jewelry; the bridge between Antiquity and the Early Middle Ages*, Zagreb (organizacijski odbor: I. Ožanić Roguljić, P. Šmalcelj Novaković, A. Raičković Savić, I. Bugarski, J. Drpić, M. Fileš).

06. prosinca 2022. Tematski seminar projekta Life on the Roman Road (HRZZ LRR, UIP- 05-2017-9768): *Digital technologies in archaeology*, online, organizacija i izlaganja: J. Drpić (Creation of a GIS database of Roman roads and settlements in the Sava, Drava and Danube interfluve), P. Šmalcelj Novaković (Archaeologist's little helper: advantages and disadvantages of using Montelius seriation).

14. prosinca 2022. Okrugli stol, tematski seminar i radionica: *Arheološki laboratorij: Analitičke metode u arheologiji*, Zagreb (organizacija i izlaganja: A. Kudelić, T. Karavidović, N. Neral)

3.3. SUDJELOVANJA NA SKUPOVIMA, OKRUGLIM STOLOVIMA I RADIONICAMA

31. siječnja – 02. veljače 2022. Međunarodni znanstveni skup: *MAARC – Mediterranean Archaeology Australasian Research Community*, Melbourne – Auckland / online – izlaganje: Greek settlements in central Dalmatia: Current state of research and future perspectives (M. Ugarković, M. Korić).

15. veljače 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Motherhood in archaeology & matricentric feminism*, Beč / online – izlaganje: Traces of mother-child relationship in protohistory in southern Carpathian Basin (D. Ložnjak Dizdar).

23.–26. ožujka 2022. Međunarodni znanstveni skup: *91st Annual Meeting of the American Association of Biological Anthropologists*, Denver (SAD) – poster: A case of a large pedunculated-type osteochondroma on the lower leg of an adult female from late medieval Ilok, eastern Croatia (M. Novak, I. Erjavec, S. Seiwerth, I. Janković, M. Carić, A. Rimpf, S. Krznar, I. Savić Pavičin, M. Vodanović, H. Brkić, M. Čavka).

04.–08. travnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Roman Archaeology Conference / Theoretical Roman Archaeology Conference 2020*, Split – izlaganja:

– Roman rural settlements on the island of Rab (NE Adriatic): organisation, economy and relationship with the landscape (A. Konestra, F. Welc, P. Androić Gračanin, B. Nowacki, A. Dugonjić, K. Rabiega, A. Kukela);

– Environmental impact on the development of Roman settlement on the eastern Adriatic region in the light of new geoarcheological data (F. Welc, A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan, P. Androić Gračanin, T. Brajković);

– Optimo piscatu, Fish and fish-related finds from Roman Southern Pannonia and Upper Moesia as the evidence of global trade and local custom (I. Ožanić Roguljić, A. Raičković Savić).

02. svibnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Conference on Archaeological Pottery, Pots as media: Decoration, technology, and message transmission*, Beograd – izlaganje: White paste inlay – on the trail of the manufacturing sequence (A. Kudelić, I. Miloglav, D. Branković).

10.–13. svibnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *21th international conference: Keltové / Die Kelten / The Celts*, Mikulov – izlaganje: Late La Tène horse gear in eastern Croatia (M. Dizdar).

16.–20. svibnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *ISA 2020/2022. 43rd International Symposium on Archaeometry*, Lisabon – poster:

– An archaeometric approach to the Late Roman coarse ware from the rural settlement at Podšilo bay (Lopar, Rab Island, Croatia) (B. Nowacki, J. Trzciński, A. Konestra, F. Welc, P. Waligóra);

– Pottery raw material sources at the multi-period archaeological site of Jagodnjak – Krčevine, Croatia (N. Neral, A. Kudelić, A. Maričić, M. Mileusnić).

25.–28. svibnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *3rd Perspectives on Balkan Archaeology (PeBA): The Mechanism of Power*, Ohrid – izlaganja:

– Silver Hair Decoration in the Late Hallstatt Period in the Southern Carpathian Basin: Pretty Wealthy Ladies who knew what to Wear (M. Dizdar);

– Prima inter pares: Females in the Early Iron Age in the Middle Danubian Region (D. Ložnjak Dizdar).

10. lipnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Relatively Absolute. Absolute and Relative Chronologies of the Neolithic Period in Southeast Europe*, Beograd / online – izlaganje: North Croatian Late Neolithic relative and absolute chronologies: current state of research (K. Botić, M. Burić).

29. lipnja – 01. srpnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Keltische Räume – Kern- und Kontaktzonen in Europa / Celtic Spaces – Core and Contact Zones in Europe*, Frankfurt – izlaganje: Late Iron Age in Northern Croatia – Where We Belong? (M. Dizdar).

06.–09. srpnja 2022. Međunarodni znanstveni skup: *4th international conference Early Iron Age in Central Europe*, Nitra – izlaganje: The Little Ones in the Iron Age of the Southern Carpathian Basin (M. Dizdar, D. Ložnjak Dizdar).

21.–27. kolovoza 2022. Međunarodni znanstveni skup: *LIMES Congress XXV*, Nijmegen – izlaganja:

– Archaeological Traces of the Roman Attack on Grad at Nakovana during Octavian's Illyrian War (Pe-lješac, Croatia) (M. Dizdar, D. Perkić, H. Potrebeca, I. Pamić);

– Living Danube Limes (I. Ožanić Roguljić, N. Mrdjić, M. Fileš);

– poster: Vessels with the handle above the opening from Lower Pannonia and Upper Moesia (I. Ožanić Roguljić, A. Raičković Savić);

– Terra sigillata from Žuta Lokva (Dalmatia, Croatia) (I. Ožanić Roguljić, V. Mantovani).

31. kolovoza – 03. rujna 2022. Međunarodni znanstveni skup: *28th Annual conference of the European Association of Archaeologists (EAA): (Re)intergration*, Budimpešta – izlaganja:

– Environmental change documented in a fluvial landscape: case study on the Late Neolithic Bršadin

– Pašnjak pod selom site (NE Croatia) (K. Botić, L. Marks, F. Welc, J. Nitychoruk, A. Rogóż-Matyszcak, M. Szymanek, M. Czajkowska, I. Cabała);

- Pottery production at Virovitica-Brekinja and the dynamics of transformations in the 6th millennium cal BC Drava region (K. Botić, K. Oross, J. Balen);
- Children and Seasons in Protohistoric Settlements in the Southern Carpathian Basin (M. Dizdar, D. Ložnjak Dizdar, I. Drnić);
- Building the villages, building the society – late Neolithic settlement network in Slavonia (eastern Croatia); Fortifications, swords and warriors – weapon deposition ritual, hoards and weapon/metal taboo in graves in Late Bronze Age Eastern Croatia (H. Kalafatić, R. Šošić Klindžić, B. Šiljeg);
- Subadult health and diseases in the medieval and early modern period population from Gora, Croatia (T. Kokotović, Ž. Bedić, F. Sirovica, J. Belaj);
- Late Avar Period Burial Ground of Šarengrad – Klopare: (Bio)Archaeological and Isotopic Study (M. Dizdar, M. Novak, A. Rimpf, A. Rapan-Papeša, J. M. Toyne);
- Make Me One Of These (P. Šmalcelj Novaković, A. Rapan Papeša).

05.–09. rujna 2022. Međunarodni znanstveni skup: *29th Geographic Information Systems Conference & Exhibition, GIS Odyssey 2022*, Podgora, Makarska, Park prirode Biokovo, otok Rab, ko-organizacija dvije sekcije (A. Konestra).

26.–29. rujna 2022. Simpozij: *IV Polish Symposium on Geointerdisciplinary Research Methods*, Chęciny – poster: Właściwości petrofizyczne wapieni i piaskowców wykorzystywanych jako materiał konstrukcyjny w rzymskich budowlach na wyspie Rab w Chorwacji (Petrophysical properties of limestone and sandstone used as construction material in Roman buildings on the island of Rab in Croatia) (E. Wójcik, J. Trzciński, F. Welc, A. Konestra, K. Kiełbasiński, Ł. Kaczmarek, P. Łukaszewski, R. Dzedziczak, J. Kotowski, K. Rabięga, A. Kukela).

06.–08. listopada 2022. Međunarodni multidisciplinarni simpozij: *Geopark & sciences - from research to geotourism*, Rab – sudjelovanje na Archaeo Walk terenskoj ekskurziji (A. Konestra).

07. listopada 2022. Pozvano predavanje: *HAEMUS - International research network, Archaeology and History of the Balkans in Late Antiquity (3rd-8th centuries AD)*, online – izlaganje: Iron production along the Drava River in the Roman period and the Middle Ages: Creation and transfer of knowledge, technologies and goods (T. Karavidović, T. Sekelj Ivančan).

10.–14. listopada 2022. Znanstveni skup: *Od Kornata preko Velebita – arheologija sjeverne Dalmacije i Like* (Godišnji skup Hrvatskog arheološkog društva), Zadar – izlaganja:
 – Život na rimskoj cesti: studija slučaja Lika-Žuta Lokva (I. Ožanić Roguljić);

- Novo svjetlo nad Starim Gradom: osvrt na nedavna arheološka otkrića u Farosu (M. Ugarković, A. Devlahović, S. Popović, M. Korić, E. Visković, A. Konestra, A. Barbir, P. Domines Peter);
  - Istočna isejska nekropola u svjetlu recentnih istraživanja (M. Ugarković, E. Visković, P. Domines Peter);
  - poster: Baza antičkih arheoloških lokaliteta RH – analiza urbanih sredina (I. Ožanić Roguljić, K. Jelinčić Vučković, K. Turkalj, A. Tonc).
- 12.–14. listopada 2022.** Međunarodni znanstveni skup: *75th Jubilee of the art history and archaeology*, Dojran – izlaganje: Pottery as evidence of nutrition and diet customs during the Roman period in Southern Pannonia (Croatia) (I. Ožanić Roguljić).
- 14.–16. listopada 2022.** Međunarodni znanstveni skup: *4th Orbis Mediaevalis International Conference The Power of Fire in the Middle Ages (7th – 14th centuries)*, Székesfehérvár – izlaganje: A contribution to the research of iron processing in Podravina, NW Croatia: workshop at Draganovec – Piretis site (I. Valent, T. Karavidović, T. Sekelj Ivančan).
- 19.–21. listopada 2022.** Znanstveno-stručni skup: *Gorjani - mjesto, ljudi, identitet, baština*, Gorjani – izlaganje: Daljinska istraživanja arheološkog krajolika na području Gorjana i Tomašanaca (R. Šošić Klindžić, H. Kalafatić, B. Šiljeg).
- 20.–22. listopada 2022.** Međunarodni znanstveni skup: *The Archaeology of Communities and Landscapes in the Carpathian Basin. Interdisciplinary Perspectives*, Alba Iulia – izlaganje: Monumental burial mounds in Jalžabet and Martijanec as parts of the Early Iron Age landscape in the Plitvica – Bednja Rivers Basin (NW Croatia) (S. Kovačević).
- 20.–22. listopada 2022.** Međunarodni znanstveni skup: *Roman urbanism in the north-eastern part of regio X, in Noricum and the Pannonian provinces: towns and secondary settlements. New results and perspectives*, Celje – izlaganje: *Network of urban and non-urban settlements in the “triangle” Siscia – Aquae Iassae - Aquae Balisae* (I. Ožanić Roguljić, J. Drpić).
- 25.–28. listopada 2022.** Međunarodni znanstveni skup: *CIA Cremations in Archaeology*, Ghent – izlaganje: Late Bronze Age and Early Iron Age cremations in southern Carpathian Basin: chronology and funerary practices (D. Ložnjak Dizdar, P. Rajić Šikanjić, S. Forenbaher).
- 28.–29. listopada 2022.** Znanstveni skup: *Between Global and Local: Adriatic Connectivity from Protohistory to the Roman Period*, Stari Grad, Hvar – izlaganja:
- Marine Resources in Greek Coastal Communities: The Case of Adriatic Pharos (A. Barbir);

– Archaeological Excavations at the Site of Gomile in Zakotorac on the Pelješac Peninsula - 2020 – 2022 Excavation Campaigns (M. Dizdar, H. Potrebić, D. Perkić);

– Managing Space and Constructing Place in Insular Landscapes of the Kvarner Gulf (NE Adriatic) – Case Study of the Late Iron Age Hillfort Settlement Kaštelina/Stolac on Rab Island (P. Androić Gračanin, A. Konestra, F. Welc, E. Goršić);

– Pharos city and localism on the island of Hvar: recent discoveries (M. Ugarković, M. Korić).

01.–05. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *6th International Conference on the Roman Danubian provinces: Roman roads and crossroads*, Beograd – Viminacium – izlaganja:

– Potential Roman mountain roads in the area of today's NW Croatia (J. Drpić);

– Life on the Roman road: case study Cibalae-Mursa (Pannonia Inferior, Croatia) (I. Ožanić Roguljić, H. Kalafatić, B. Šiljeg).

07.–09. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Living in late antique Mediterranean. 4th CISEM International congress*, Cuenca – izlaganja:

– Detecting late Antique/early Medieval architectural transformations in Roman settlement sites on the eastern Adriatic using innovative geophysical ADC method (F. Welc, A. Konestra);

– Late phases of housing and craft activity in Roman villas on the NE Adriatic – case studies from Histria and the Kvarner region (northern Liburnia, province Dalmatia) (A. Konestra, F. Welc, E. Cirelli, G. Benčić).

08.–10. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *14th Annual Conference of the Society for the Study of Childhood in the Past, Valuing Children: Past and Present*, Madrid / online – izlaganje: Valuing children in the Late Bronze Age in the southern Carpathian Basin (D. Ložnjak Dizdar).

09.–10. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *8th International Conference on Mediaeval Archaeology, Military Orders and Their Heritage / 8. međunarodni znanstveni skup srednjovjekovne arheologije, Viteški redovi i njihovo naslijeđe*, Zagreb – izlaganja:

– Keynote: Interdisciplinary research of military orders' heritage in the case of Stari grad (Old Town) with a chapel in Pakrac (J. Belaj);

– Unfortunate case of the rider from the grave 10 from Pakrac – Stari grad site (T. Kokotović, J. Belaj);

– Crkva sv. Martina na Prozorju u novom vijeku (S. Stingl, J. Belaj);

– Trauma analysis of human skeletal remains from Ivanec – Stari grad site (Ž. Bedić, S. Krznar, T. Kokotović).

24.–25. studenog 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Roads and rivers 4: The unusual in usual: small finds-household items, pottery, jewelry; the bridge between Antiquity and the Early Middle Ages*, Zagreb – izlaganja:

- Unusual ceramic household items in use from Antiquity to the Middle Ages (I. Ožanić Roguljić, A. Raičković Savić);
- Everything is in the details: Curious case of an earring from grave 22, Privlaka-Gole njive (P. Šmalcelj Novaković);
- Presentation of „Living Danube limes“ project (I. Ožanić Roguljić, M. Fileš).

01.–02. prosinca 2022. Međunarodni znanstveni skup: *10th scientific conference Methodology and Archaeometry*, Zagreb – izlaganja:

- Between technological choices and resources availability: an insight into wood exploitation strategies for iron production and common use (K. Botić, T. Karavidović, T. Sekelj Ivančan, M. Culiberg);
- Reconstruction of bog iron ore deposits in the lowland landscape: a case study predictive model for the analysis of exploitation in archaeological periods (T. Karavidović, T. Brenko);
- Bronze Age Pottery from central Dalmatia – archaeometric approach (A. Kudelić, N. Neral, L. Paraman).

02. prosinca 2022. Simpozij: *Paleoradiologija crkvenih riznica*, Zagreb – organizacija i moderiranje sekcije (H. Kalafatić).

08.–09. prosinca 2022. Međunarodni znanstveni skup: *Vučedol/kultura – ishodište i nasljeđe*, Vukovar – izlaganja: Transitions to the Bronze Age in the Carpathian Basin – Settlements in Southern Transdanubia (D. Ložnjak Dizdar).

13. prosinca 2022. Skup u povodu izložbe *Gorjani – pod suncem, pod zemljom*, Zagreb – izlaganje: Zračna arheologija u općini Gorjani (R. Šošić Klindžić, H. Kalafatić, B. Šiljeg).

3.4. IZDAVAČKA DJELATNOST

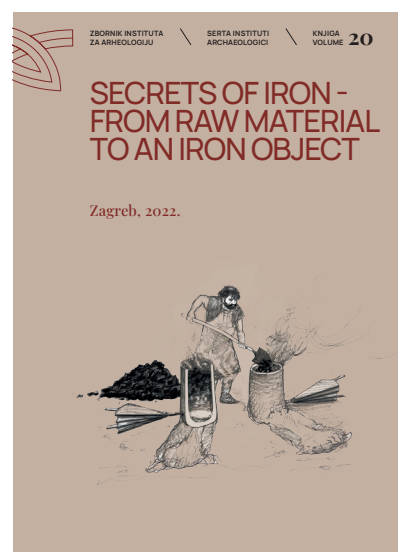
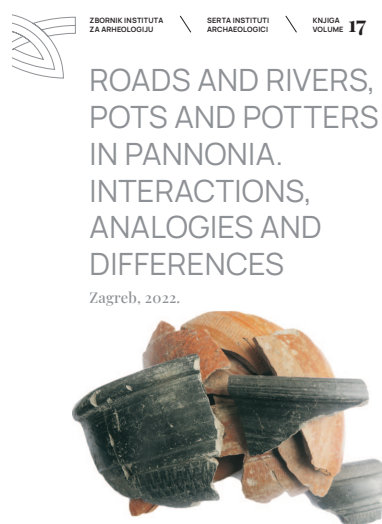
MIA VI – Zbelava-Pod lipom. Naseljenost doline rijeke Drave od prapovijesti do srednjeg vijeka, autori: S. Kovačević, H. Kalafatić, Zagreb 2022.

MIA XI – Kurilovec-Belinščica: Tragom brončanodobnog Turopolja / Kurilovec-Belinščica: Tracing the Bronze Age of Turopolje, autori: A. Kudelić, F. Sirovica, Zagreb 2022.

ZIA 17 – Roads and rivers, pots and potters in Pannonia – Interactions, analogies and differences, urednici: I. Ožanić Roguljić, A. Raičković Savić, Zagreb 2022.

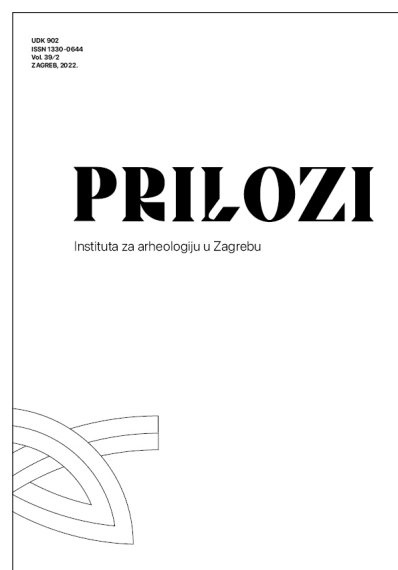
ZIA 19 – Iron Age Female Identities in the Southern Carpathian Basin, urednik: M. Dizdar, Zagreb.

ZIA 20 – Secrets of iron: from raw material to an iron object, Proceedings of the 7th International Scientific Conference on Mediaeval Archaeology of the Institute of Archaeology, Zagreb, 10th-11th September 2020 / Tajne željeza – od sirovine do željeznog predmeta, Zbornik radova Sedmog međunarodnog znanstvenog skupa srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju, Zagreb, 10. i 11. rujna 2020., urednici: T. Sekelj Ivančan, T. Karavidović, T. Tkalčec, S. Krznar, J. Belaj, Zagreb 2022.

Annales Instituti Archaeologici, Vol. XVIII, 2022, glavna urednica: K. Botić, članovi uredništva: M. Dizdar, H. Kalafatić, A. Konestra, S. Krznar, A. Kudelić, B. Šiljeg, A. Tonc, M. Ugarković, M. Gavranović, B. Laharnar, A. Tomaž, V. Bikić, P. Špehar, M. Takács.

Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, Vol. 39, No. 1 i 2, 2022, glavni urednik: M. Dizdar, članovi uredništva: M. Dizdar, S. Vrdoljak, V. Kiss, G. Lipovac Vrkljan, I. Radman-Livaja, T. Sekelj Ivančan, K. K. Predovnik, N. Mehler, J. Belaj, T. Tkalčec, P. Novaković.

4.

**Terenska
istraživanja**

Iskopavanja

1. Stari Grad, otok Hvar, zaštitna istraživanja, prapovijest, antika i srednji vijek; veljača – travanj te listopad – prosinac 2022.; financiranje Hvarski vodovod d.o.o.; voditeljica M. Ugarković
2. Apševci – Groblje, antika; 19. travnja – 31. svibnja 2022.; financiranje Hrvatske ceste d.o.o.; voditelj S. Krznar
3. Tar – Stancija Blek i sv. Križ, antika; 25. travnja – 08. svibnja 2022.; financiranje Općina Tar – Vabriga, Sveučilište u Bologni; zamjenica voditelja A. Konestra
4. Široko polje – Gradina, 04.–13. svibnja 2022.; financiranje u sklopu projekta HERISTEM; sudjelovanje H. Kalafatić
5. Gorjani; 10.–15. svibnja 2022.; financiranje u sklopu projekta MOPRENS (HRZZ, IP-2019-04-5344); sudjelovanje H. Kalafatić
6. Apševci – Stanovi, rimsko naselje i groblje, rani novi vijek; 01. lipnja – 31. srpnja 2022.; financiranje Hrvatske ceste d.o.o.; voditelj S. Krznar
7. Vis, Vlaška njiva; grčka i rimska nekropola; svibanj – lipanj i listopad – prosinac 2022.; financiranje Vis. d.d. za hotelijerstvo, ugostiteljstvo i turizam; voditeljica M. Ugarković
8. Lipovac – Mioča, probna istraživanja; 21.–24. lipnja 2022.; financiranje Općina Nijemci; voditelj S. Stingl
9. Kupinovik, otok Hvar, rimska villa rustica; 13.–25. lipnja 2022.; financiranje École française de Rome, Ministarstvo europskih i vanjskih poslova Republike Francuske; sudjelovanje J. Drpić, K. Jelinčić Vučković
10. Solin, općina Kostrena; 14. lipnja – 04. srpnja 2022.; financiranje Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka; suvoditeljica A. Konestra
11. Lovas – Čajer, prapovijesni i srednjovjekovni lokalitet; 17.–18. srpnja 2022.; financiranje Općina Lovas; voditelj S. Stingl
12. Otok Rab; 04.–24. rujna 2022.; financiranje u sklopu projekta Polish Science Centre i Centra za kulturu Lopar; suvoditeljica A. Konestra
13. Šaregrad – Gradac i Klopare, rimska osmatračnica, ranosrednjovjekovno groblje; 14.–24. rujna 2022.; financiranje Ministarstvo kulture i medija; voditelj M. Dizdar
14. Goriš – Mukoše, srednji vijek, novi vijek; 03.–20. listopada 2022.; financiranje IARH, Muzej grada Šibenika i Šibensko-kninska županija; voditelj J. Belaj
15. Danilo – Eraci, rani srednji vijek; 18.–21. listopada 2022.; financiranje Ministarstvo znanosti i ob-

razovanja; voditelj S. Krznar

16. Stari Grad, otok Hvar; prapovijest; studeni 2022.; financiranje u sklopu projekta Adriacos (HRZZ, UIP-2020-02-2419); voditeljica M. Ugarković
17. Znojilo, gradina; listopad 2022.; financiranje u sklopu projekta PrePOT (HRZZ, UIP-2020-02-3637), suradnja s Muzejom grada Kaštela; voditeljica A. Kudelić
18. Jalžabet – Gomila; financiranje Ministarstvo kulture i medija i Općina Jalžabet; voditelj S. Kovačević

Terenski pregledi

1. Gudovac, spojna cesta na autocestu A10; veljača – ožujak 2022.; financiranje Hrvatske ceste; voditelj H. Kalafatić
2. Vukovar – Ilok; 15.–20. ožujka 2022.; financiranje Ministarstvo kulture i medija; voditelj M. Dizdar
3. Otok Rab, potencijali lokaliteti za projekt Rab Archaeological (T)races; 29.–30. ožujka 2022.; sudjelovanje A. Konestra
4. Sokolovac; ožujak – svibanj 2022.; financiranje Dvokut-Ecro d.o.o.; voditelj H. Kalafatić
5. Soblinec – Kašina; travanj – svibanj 2022.; financiranje Hrvatske ceste; voditelj H. Kalafatić
6. Oton i Vrbnik, vjetroeletrane; travanj – lipanj 2022.; financiranje Dvokut-Ecro d.o.o.; voditelj H. Kalafatić
7. Karlovac – Skradnik; svibanj – lipanj 2022.; financiranje Hrvatske željeznice; voditelj H. Kalafatić
8. Bjelovarsko-bilogorska i Koprivničko-križevačka županija, antika; 15.–18. svibnja 2022.; financiranje u sklopu projekta LRR (HRZZ, UIP- 05-2017-9768); voditelj J. Drpić
9. Lječilište Topusko, arheološki nadzor; lipanj – kolovoz 2022.; financiranje Lječilište Topusko; voditeljica A. Tonc
10. Danilo, Šibenik; 24. kolovoza – 03. rujna 2022.; financiranje Polish Science Centre, Muzej grada Šibenika; suvoditeljica A. Konestra
11. Otok Rab; 04.–24. rujna 2022.; financiranje u sklopu projekta Polish Science Centre i Centra za kulturu Lopar; suvoditeljica A. Konestra
12. Varaždin – Čakovec; 15. rujna 2022.; financiranje Hrvatske ceste; voditelj H. Kalafatić
13. Drvenik – Ravča; 22.–24. rujna 2022.; financiranje Hrvatske ceste; voditelj H. Kalafatić
14. Ravča-Zagvozd-Imotski; 17.–18. listopada 2022.; financiranje Hrvatske ceste; voditelj H. Kalafatić

15. Otok Hvar, gradina Liković; listopad 2022.; financiranje u sklopu projekta AdriaCos (HRZZ, UIP-2020-02-2419); voditeljica M. Ugarković
16. Jastrebarsko; 15. prosinca 2022.; financiranje Hrvatske željeznice; voditelj H. Kalafatić
17. Sjeverna Hrvatska, istočna Slavonija, Istra i Dalmacija, srednjovjekovni i novovjekovni lokaliteti; financiranje u sklopu projekta milOrd (HRZZ, IP-2019-04-5513); voditelji T. Kokotović, S. Stingl
18. Općine Martijanec i Jažabet; financiranje Ministarstvo kulture i medija i Općine Jažabet i Martijanec; voditelj S. Kovačević

Interdisciplinarna terenska istraživanja (geofizika, LIDAR, itd.)

1. Istra, uzorkovanje gline kod nalazišta Stari Rakalj, Šiljar i Sveti Teodor; 02.–06. svibnja 2022.; financiranje u sklopu projekta PrePOT (HRZZ, UIP-2020-02-3637); voditeljica A. Kudelić
2. Vukovar – Ilok, geomagnetska snimanja rimskog logora u Sotinu i osmatračnica između Vukovara i Iloka; 15.–20. srpnja i 10.–15. listopada 2022.; financiranje Ministarstvo kulture i medija; voditelj M. Dizdar
3. Danilo, Šibenik; 24. kolovoza – 03. rujna 2022.; financiranje Polish Science Centre, Muzej grada Šibenika; suvoditeljica A. Konestra
4. Otok Rab; 04.–24. rujna 2022.; financiranje u sklopu projekta Polish Science Centre i Centra za kulturu Lopar; suvoditeljica A. Konestra
5. Martijanec i Jažabet, naselja i groblja starijeg željeznog doba; financiranje Ministarstvo kulture i medija i Općine Martijanec i Jažabet; voditelj S. Kovačević
6. Danilo – Lugoše, ranosrednjovjekovno groblje, geomagnetsko snimanje; listopad 2022.; financiranje Ministarstvo znanosti i obrazovanja uz suradnju CMP Cornelius Meyer Prospection iz Berlina; voditelj S. Krznar
7. Trogir, uzorkovanje gline u blizini nalazišta Znojilo i Biranj; 03.–17. listopada 2022.; financiranje u sklopu projekta PrePOT (HRZZ, UIP-2020-02-3637); voditeljica A. Kudelić

5.

**Društvena
djelatnost**

5.1. IZLOŽBE

16. lipnja – 14. prosinca 2022. Izložba: *Vlakom prema jugu: 60 godina suradnje Instituta za arheologiju i Muzeja grada Šibenika*, Institut za arheologiju (autori: G. Lipovac Vrkljan, A. Konestra, T. Brajković).

13. siječnja – 06. veljače 2022. Izložba: *Djetinjstvo u davna vremena*, Etnografski muzej u Zagrebu (autori: D. Ložnjak Dizdar, I. Drnić).

18. svibnja – 30. lipnja 2022. Izložba: *Djetinjstvo u davna vremena*, Muzej Nova Gradiška (autori: D. Ložnjak Dizdar, I. Drnić).

Svibanj – rujan 2022. Izložba: *Homo ex Humo – Antičke nekropole grada Hvara*, Hvar (sudjelovanje: M. Ugarković).

Od rujna 2022. Stalna izložba o Dunavskom limesu, Park prirode Kopački rit (autori: I. Ožanić Roguljić, M. Fileš).

5.2. JAVNA PREDAVANJA I RADIONICE

28. siječnja 2022. Online predavanje o arheološkim istraživanjima u Starome Gradu i Starogradskom polju u okviru HRZZ *AdriaCos* projekta u 2021. godini, Facebook stranica Muzeja Starog Grada u sklopu Noći muzeja (M. Ugarković).

07. travnja 2022. Manifestacija *Gastronomski vremeplov*, Tikveš (PP Kopački Rit) (sudjelovanje I. Ožanić Roguljić).

18. svibnja 2022. Radionica za djecu, Dječji vrtić Tratinčice (Zagreb) (J. Drpić).

09. lipnja 2022. Predavanje: *Priče s lomače: o prinčevima halštatskog vremena u Podravini i srednjoj Europi*, Ludbreg (S. Kovačević).

15. lipnja 2022. Online radionica: *Visibility workshop Living Danube Limes* (I. Ožanić Roguljić, M. Fileš)

17.–19. lipnja 2022. Edukativni digitalni sadržaj za djecu i širu javnost u sklopu *Europskih dana arheologije* i virtualna izložba *Novi Perkovci – Krčavina. Prapovijesno višeslojno arheološko nalazište* u suradnji s Muzejom Đakovštine.

18.–19. lipnja 2022. Radionica *Rimski vojni logor* u sklopu manifestacije Halštatski dani, Kaptol (sudjelovanje Interreg projekta Living Danube Limes).

Od 17. srpnja 2022., online – interaktivna slikovnica *Felixovo putovanje Dunavom* u suradnji sa Ženskom općom gimnazijom Družbe sestara milosrdnica (I. Ožanić Roguljić).

23. srpnja 2022. Javno predavanje u sklopu manifestacije *Antička noć Narone* (I. Ožanić Roguljić).

04.–06. kolovoza i 06.–08. listopada 2022. Radionice za osnovnu školu i odrasle te predavanje: *Grčka hrana u Starogradskom polju*, Stari Grad (I. Ožanić Roguljić).

14. kolovoza 2022. Radionica za širu javnost: *Rimljanin mora biti zdrav*, u sklopu manifestacije *Burnumske ide*, NP Krka (I. Ožanić Roguljić).

17. kolovoza 2022. Radionica za djecu: *Rimljanin mora biti zdrav*, Muzej triljskog kraja, Trilj (I. Ožanić Roguljić).

03.–09. rujna 2022. Predavanja i radionice u sklopu događaja *Connecting cruise*: krstarenje broda *Danuvi na Alacris* i program oživljene povijesti u Aljmašu (03.–04. rujna), u sklopu projekta *Living Danube Limes*.

02. studenog 2022. Predavanje: *Monumentalni spomenici starijega željeznog doba u Jalžabetu i Martijancu. Potencijali i izazovi istraživanja, očuvanja i održivog korištenja arheološke baštine*, u sklopu ciklusa *Srijeda* u muzeju, Gradski muzej Varaždin (S. Kovačević).

09. studenog 2022. Predavanje: *Prapovijesna arheološka baština Općine Martijanec i okolice*, povodom Dana Općine Martijanec (S. Kovačević).

5.3. OSTALE AKTIVNOSTI

26. travnja 2022. Predstavljanje knjige R. Čimina, *Arheološki genom Podravine*, Muzej grada Koprivnice (T. Sekelj Ivančan).

17. svibnja 2022. Predstavljanje knjige D. Ložnjak Dizdar, *Hrvatske zemlje u prapovijesti od brončano-ga do mlađega željeznog doba*, u sklopu manifestacije *Klio festival*, Zagreb.

03. lipnja 2022. Predstavljanje časopisa *Archaeologia Adriatica*, Vol. XV, posvećenog prof. Sinevi Kukoč, Zadar (M. Dizdar).

08. lipnja 2022. Predstavljanje knjige K. i M. Filipec, *Ergonomija u arheologiji: uvod u zaštitna arheološka istraživanja*, Filozofski fakultet Zagreb (M. Dizdar).

17. lipnja 2022. Predstavljanje knjige R. Čimina, *Arheološki genom Podravine*, Galerija Arheološkog muzeja u Zagrebu (T. Sekelj Ivančan).

Tijekom godine izdano je 12 brojeva *Newslettera* kojim se informacije o događanjima distribuiraju zainteresiranima putem mailing liste. Također su administrirani profili ustanove na *Academia.edu* mreži te na društvenoj mreži *Facebook* na kojima se prikazuju obavijesti o institutskim izdanjima, organiziranim događanjima i drugim tekućim informacijama.

Medijska prisutnost

Loparska beseda, lokalno glasilo Općine Lopar, tekst o istraživanjima 2021.

HRT, ožujak 2022., reportaža o istraživanjima u Starom Gradu na Hvaru.

Najava izložbe *Djetinjstvo u davna vremena*: emisija *Dobro jutro Hrvatska*, 18. siječnja 2022., na radio postajama HRT 1, Radio Čičak, Radio Kaj, Hrvatski katolički radio, u novinama *Večernji list* (13. i 19. siječnja), *Jutarnji list* večernje izdanje (15. siječnja), *Novi list* (11. siječnja), *Glas Slavonije* (11. siječnja), *Školske novine* (18. siječnja).

Reportaža o projektu ARHKIDS, emisija *Znanstveni krugovi*, HRT 2, 11. veljače 2022.

Promocije krstarenja broda *Danuvina Alacris* na Televiziji Slavonije i Baranje, RTL-u, HRT 1, portalima *Novosti.hr*, *culturenet.hr*, *zgkult.hr* i *historiografija.hr*, u emisijama na postajama Radio Baranja, Radio Vukovar, Radio Borovo i Radio Sljeme, u *Glasi Slavonije*, na web stranicama Gradskog muzeja Vukovar, Muzeja grada Iloka, Državnog arhiva u Vukovaru, Općine Draž, Arheološkog muzeja u Zagrebu te TZ Iloka i Erduta.

6.

**Ljudski
potencijali**

6.1. KADROVSKE PROMJENE, NAPREDOVANJA

U svibnju 2022. zaposlena je Mateja Hulina na suradničkom radnom mjestu poslijedoktoranda temeljem tzv. razvojnih koeficijenata, za istraživanja iz interdisciplinarnog područja na znanstvenim projektima instituta.

U srpnju 2022. godine P. Šmalcelj Novaković zaposlena je na suradničko radno mjesto poslijedoktoranda na uspostavnim istraživačkom projektu Hrvatske zaklade za znanost *Život na rimskoj cesti – komunikacije, trgovina i identiteti na rimskim cestama u Hrvatskoj od 1. do 8. st.* (LRR, UIP-05-2017-9768).

Na raspisano mjesto voditelja odjeljka za materijalno – financijske i računovodstvene poslove zaposlena je Mirjana Fadiga.

6.2. MOBILNOST ISTRAŽIVAČA

Ulazna mobilnost

14. veljače – 14. svibnja 2022. Studijski boravak A. Vatansevera, Sveučilište Zapadne Češke iz Plzena, u sklopu programa Doktorandská škola archeologie: nové metody, technologie a výzkum historického dědictví (Reg. č. dle MS2014 CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002686) na temu neolitičkih pogrebnih običaja i kronologije u kontinentalnoj i obalnoj Hrvatskoj, pod mentorstvom K. Botić.

22.–24. prosinca 2022. Studijski boravak M. Blečić Kavur i B. Kavura (Univerza na Primorskem Koper, Slovenija), u sklopu bilateralnog hrvatsko-slovenskog projekta *Različnost unutar jedinstva. Materijalni svijet kasnog brončanog doba*, voditeljica D. Ložnjak Dizdar.

Izlazna mobilnost

26.–29. rujna 2022. radionica *Zdravlje djece u brončanom i željeznom dobu*, Austrijski arheološki institut u Beču (D. Ložnjak Dizdar).

Istraživački boravak T. Karavidović u Mađarskoj u svrhu eksperimentalnih testiranja pretpostavljenih tehnika vezanih uz proizvodnju željeza; suradnja s dr. A. Thiele sa Sveučilišta u Budimpešti i dr. B. Török, Sveučilište Miskolc.

6.3. INTERDISCIPLINARNE SURADNJE

Zooarheologija

S. Radović (Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU) – analize životinjskih kostiju iz dječjih grobova s nalazišta Zvonimirovo u okviru projekta *ARHKIDS* (HRZZ, IP-2019-04-2520), obrada koštanog materijala s lokaliteta Jalžabet – Gomila

Antropologija

M. Novak (Institut za antropologiju) – analiza ljudskih ostataka s nalazišta Zvonimirovo u okviru projekta *ARHKIDS* (HRZZ, IP-2019-04-2520); obrada koštanoga materijala s lokaliteta Jalžabet – Gomila

P. Rajić Šikanjić (Institut za antropologiju) – analiza ljudskih ostataka s lokaliteta Batina, Sotin i Dolina u okviru projekta *ARHKIDS* (HRZZ, IP-2019-04-2520);

M. Carić (Laboratorij za evolucijsku antropologiju i bioarheologiju, Institut za antropologiju) – ekstrakcija kolagena iz osteološkog i dentalnog materijala s nalazišta Gora i Ivanec

Ž. Bedić (Antropološki centar HAZU) – analize ljudskih ostataka s nalazišta Ivanec i grobalja u okviru projekta *milOrd* (HRZZ, IP-2019-04-5513)

V. Vyroubal (Antropološki centar HAZU), M. Carić (Institut za antropologiju) – analiza ljudskih ostataka i analize stabilnih izotopa s avarskih lokaliteta u okviru projekta *LRR* (HRZZ, UIP-2017-05-9768)

F. Kanz (Medicinski fakultet Sveučilišta u Beču, Centar za forenzička istraživanja) – analiza zubnog cementa u okviru projekta *ARHKIDS* (HRZZ, IP-2019-04-2520)

Arheobotanika

R. Šoštarić (Biološki odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu) – uzorci s lokaliteta Jalžabet i uzorci s nalazišta u okviru projekta *milOrd* (HRZZ, IP-2019-04-5513)

Arheometrija, geofizika, prirodne znanosti

M. Mehofer (VIAS – Institut za arheološke znanosti, Beč, Austrija) – arheometalurške analize (izotopi olova) dijelova astragalnih pojaseva iz južne Karpatske kotline u okviru projekta *FEMINE* (HRZZ, IP-2016-06-1749)

A. Thiele (Sveučilište za ekonomiju i tehnologiju u Budimpešti, Mađarska) i B. Török (Sveučilište Mi

skolc, Institut za metalurgiju i ljevačko inženjerstvo) – interpretacija tehnoloških rješenja pri proizvodnji željeza tijekom ranoga srednjega vijeka kroz eksperimentalni pristup u okviru projekta *TransFER* (HRZZ, IP-2016-06-5047)

T. Zubin Ferri (Metris – Centar za istraživanje materijala Istarske županije, Pula), S. Rončević (Odsjek za kemiju Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta, Sveučilište u Zagrebu) – arheometrijske analize keramike iz crikveničkoga proizvodnog središta

S. Rončević, I. Nemet (Kemijski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) – prikupljanje, obrada i interpretacija podataka dobivenih kemijskim analizama arheoloških uzoraka otpada od proizvodnje željeza u okviru projekta *TransFER* (HRZZ, IP-2016-06-5047)

S. Borojević Šoštarić, T. Brenko, S. Ružičić (Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu) – mineraloške i geokemijske analize uzoraka vezanih uz proizvodnju željeza te geološke prospekcije terena u okviru projekta *TransFER* (HRZZ, IP-2016-06-5047)

J. Dunne (Sveučilište u Bristolu, Ujedinjeno Kraljevstvo) – analize organskih ostataka na stijenkama posuda u okviru projekta *ARHKIDS* (HRZZ, IP-2019-04-2520) i *PREPOT* (HRZZ, UIP-2020-02-3637).

Ch. Snoeck (Sveučilište Vrije, Bruxelles, Belgija) – analize stabilnih izotopa osteološkog materijala u okviru projekta *ARHKIDS* (HRZZ, IP-2019-04-2520)

B. Šegvić (Odjel za geoznanosti, Sveučilište Texas Tech, SAD) – arheometrijske analize helenističke keramike
I. Vanden Berghe i M. Van Bos (Institut za kulturnu baštinu (KIK-IRPA), Bruxelles, Belgija), M. Kralj i M. Petrović (Institut za fiziku u Zagrebu), M. Škrabić (Zavod za biofiziku Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) – analiza pigmenata s lokaliteta Jalžabet – Gomila

F. Welc (Institut za arheologiju Sveučilišta Cardinal Stefan Wyszyński u Varšavi, Poljska) – geofizička i geoarheološka istraživanja te objava rezultata s više nalazišta

L. Marks (Poljski geološki institut, Varšava), J. Nitychoruk, A. Rogóż-Matyszczyk (Visoka škola Pape Ivana Pavla II, Fakultet tehničkih znanosti, Biała Podlaska, Poljska), M. Szymanek, M. Czajkowska (Geološki fakultet, Sveučilište u Varšavi, Poljska) – geoarheološki uzorci dviju bušotina na lokalitetu Bršadin – Pašnjak pod selom

E. Goršić (Šumarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu) – analiza uzoraka drva s otoka Raba i lokaliteta Bribir – Štale; dendrološka istraživanja uzoraka iz Jalžabeta

Z. Kovačević (Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu) – analiza ostataka tekstila i vlakana na arheološkim nalazima

Društveno-humanističke suradnje

Z. Hunyadi (Institut za povijest, Sveučilište u Segedinu, Mađarska) i M. Karbić (Hrvatski institut za povijest) – obrada povijesnih izvora o sjedištima viteških redova u okviru projekta *milOrd* (HRZZ, IP-2019-04-5513)

I. Papić (Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel Osijek) i R. Ivanušec (Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel Slavonski Brod) – analiza arhitekture viteških redova u okviru projekta *milOrd* (HRZZ, IP-2019-04-5513)

M. Čaušević-Bully (Sveučilište Franche-Comté, Besançon, Francuska) – obrada keramike s lokaliteta *Fulfinum*

E. Cirelli (Sveučilište u Bologni, Italija) – obrada nalaza s nalazišta Tar – Stancija Blek

O. Martinčić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) – ostaci tekstila s lokaliteta Bribir – Štale

R. Starac (Povijesni i pomorski muzej Hrvatskog primorja, Rijeka) – iskopavanja nalazišta Solin (općina Kostrena), objava nalaza s otoka Krka

V. Glavaš (Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru) – objava nalaza s lokaliteta Senj – Štela

M. Gavranović (Austrijski arheološki institut, Austrijska akademija za znanost, Beč) – post-terenska obrada rezultata istraživanja naselja u Dolini

D. Tresić-Pavičić (Kaducej d.o.o.) – analize podataka sa zaštitnih istraživanja nekropole u Osoru

T. Marton, J. Jakucs (Institut za arheologiju, Istraživačka grupa Eötvös Loránd, Budimpešta) – promjene u društvenoj strukturi i materijalnoj kulturi neolitičkih populacija Karpatske kotline i Balkana

6.4. SUDJELOVANJE U NASTAVI

Preddiplomski studij

Nositelj kolegija *Teorijska arheologija* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli (H. Kalafatić).

Diplomski studij

Izvođač kolegija *Kultura polja sa žarama* (nositelj kolegija prof. dr. sc. Hrvoje Potrebica) na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (D. Ložnjak Dizdar).

Izvođač kolegija *Arheologija kasnog srednjeg i novog vijeka* i *Srednjovjekovna keramika* (nositelj kolegija prof. dr. sc. Krešimir Filipec) na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (T. Tkalčec).

Mentorstvo diplomskih radova E. Rudan (*Arheološka analiza kasnosrednjovjekovne keramika s nalazišta Žminj – Kaštel*), T. Sokić (*Analiza keramičkih nalaza iz kasnosrednjovjekovnog gradišta Sveti Ivan Trnava kraj Gornjih Bogićevaca*), M. Dorić (*Srednjovjekovne utvrde, posjedi i naselja na području grada Vrbovca i okolice*) i T. Gašperta (*Stanje istraživanja hladnog oružja iz razvijenog i kasnog srednjeg vijeka na prostoru Hrvatske*) na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (T. Tkalčec).

Ko-mentorstvo i članica povjerenstva za obranu diplomskog rada P. Knego (*Arkeologisk terminologi i översättning från svenska till kroatiska och från kroatiska till svenska*) na studijskom programu Švedski jezik i kultura na Odsjeku za anglistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu (T. Tkalčec).

Ko-mentorstvo diplomskog rada L. Valent (*Arheologija sela i povijest svakodnevice seljaštva kasnosrednjovjekovnih hrvatskih zemalja*) na Sveučilištu u Zagrebu (T. Tkalčec).

Ko-mentorstvo diplomskog rada E. Doyle na Sveučilištu Texas Tech (SAD), u polju arheometrije keramike (M. Ugarković).

Članica povjerenstava za obranu diplomskog rada E. Rudan (*Arheološka analiza kasnosrednjovjekovne keramika s nalazišta Žminj – Kaštel*) na Odsjeku za arheologiju i rada M. Emića (*Utvrde istočne Slavonije. Pregled arheološke istraženosti utvrda u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji*) na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (T. Tkalčec).

Poslijediplomski studij

Mentorstvo doktorske disertacije S. Stingla na Odsjeku za arheologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (J. Belaj).

Mentorstvo doktorske disertacije T. Kokotović na Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Zadru (J. Belaj).

Mentorstvo doktorske disertacije B. Kratofila (*Kasno-latenska naselja u krajoliku doline rijeke Bosut*) na Odsjeku za arheologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (M. Dizdar).

Mentorstvo doktorske disertacije J. Drpića na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (I. Ožanić Roguljić).

Ko-mentorstvo doktorske disertacije P. Androić Gračanin (*Model of the prehistoric and historic settlement pattern development on the Island of Rab (Northeast Adriatic, Croatia) based on geoarchaeological and environmental data*) i disertacije B. Nowackog (*Late Roman coarse ware on the eastern Adriatic in the light of typo-chronology, distribution and archaeometry*) na Sveučilištu Cardinal Stefan Wyszyński u Varšavi (A. Konestra).

Ko-mentorstvo doktorske disertacije N. Neral na Zavodu za mineralogiju, petrologiju i mineralne sirovine Rudarsko-naftno-geološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (A. Kudelić).

Ko-mentorstvo doktorske disertacije D. Tresića Pavičića (*Prostorna analiza pogrebnih praksi na nekropoli srednjeg brončanog doba na nalazištu Jagodnjak-Krčevine*) na Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Zadru (A. Kudelić).

Članica povjerenstva za obranu teme doktorske disertacije M. Fileša (*Analiza tragova korištenja na oružju kasnog brončanog doba*) na Odsjeku za arheologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (D. Ložnjak Dizdar).

Članica povjerenstva za obranu teme doktorske disertacije mr. sc. O. Martinčić (*Arheološki tragovi tekstilstva u srednjem vijeku na području istočnog Jadrana i zaleđa*) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (T. Sekelj Ivančan).

Članica povjerenstva za obranu doktorske disertacije T. Brenka (*Mineraloška i geokemijska poveznica između močvarnog tipa ležišta željezne rude i predindustrijske zgure u nizniskom slivu rijeke Drave*) na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (T. Sekelj Ivančan).

Obrana doktorske disertacije T. Karavidović (*Proizvodnja željeza u kasnoj antici i ranome srednjem vijeku u Podravini – tehnološki aspekti i društveni kontekst*) na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod ko-mentorstvom dr. sc. T. Sekelj Ivančan.

Obrana doktorske disertacije P. Šmalcelj Novaković (*Tri avarodobne mikrozaednice u Srijemu*) na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Predavanje: *Panonska siva keramika*, na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (I. Ožanić Roguljić).

Predavanje: *Analize organskih ostataka na keramičkim posudama* u sklopu modula *O rimskoj hrani i piću u svjetlu keramičkih nalaza s hrvatskog kopna i jadranskog podmorja* dr. sc. M. Cvetko na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (M. Hulina).

Predavanje: *Kasni laten (Lt D1) na jugu Karpatske kotline – Mreže kontakata Skordiska / Pozni laten (Lt D1) na jugu Karpatske kotline – Mreže kontaktov Skordiskov* na Univerzi na Primorskem, Koper, Slovenija (M. Dizdar).

Predavanje: *The protohistoric childhood stories from southern Carpathian Basin* u sklopu modula *Archaeological seminars* na Sveučilištu u Goteborgu (D. Ložnjak Dizdar).

Predavanje: *Početak željeznog doba na jugu Karpatske kotline: Tradicije i inovacije u svakodnevnom životu*, u sklopu bilateralnog hrvatsko-slovenskog projekta *Različitost unutar jedinstva. Materijalni svijet kasnog brončanog doba* na Univerzi na Primorskem, Koper, Slovenija (D. Ložnjak Dizdar).

Predavanje: *Arheološki krajolici – protourbanizam ili urbanizam u prapovijesti* u sklopu kolegija *Nasljeđe europskog urbanizma*, na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Katedra za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu (S. Kovačević).

6.5. ČLANSTVA U ODBORIMA, VIJEĆIMA, UREDNIŠTVIMA

Član Upravnoga odbora Nacionalnog odbora INQUA (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti) (K. Botić).

Pročelnik Sekcije za arheologiju i povijesno nasljeđe Znanstvenoga vijeća za daljinska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (B. Šiljeg), član vijeća (H. Kalafatić).

Članovi nacionalnoga odbora za prijavu hrvatskoga dijela dunavskog Limesa na UNESCO listu kulturne baštine (M. Dizdar, I. Ožanić Roguljić).

Član upravnog odbora međunarodnog znanstvenog udruženja *International Association for Research on Pottery of the Hellenistic Period (IARPotHP)*, sa sjedištem u Njemačkoj (M. Ugarković).

Predstavnik Hrvatske za *International Lychological Association*, sa sjedištem u Švicarskoj (M. Ugarković).

Članovi uredništva časopisa:

Arheološki vestnik, Inštitut za arheologiju, ZRC SAZU, Ljubljana, Slovenija (M. Dizdar);

Archaeologia Adriatica, Zadar (M. Dizdar);

Communicationes Archaeologicae Hungariae, Budimpešta (M. Dizdar);

Ziridava Studia Archaeologica, Arad, Rumunjska (H. Kalafatić, D. Ložnjak Dizdar);

Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, Split (M. Dizdar);

Bilten Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb (B. Šiljeg);

CRIS, Križevci (T. Tkalčec);

Arheološki radovi i rasprave, Vol. 21 (K. Botić i M. Dizdar).

Član Međunarodnoga izdavačkog savjeta serije monografija *Archaeologica Hereditas*, Institut za arheologiju Sveučilišta Kardinal Stefan Wyszyński, Varšava, Poljska (A. Konestra).

Članica udruženja EASE – The European Association of Science Editors (<https://ease.org.uk/>) (K. Botić).

Član povjerenstva Varaždinske županije za izgradnju arheološkog parka Gomila u Jalžabetu (S. Kovačević).

7.

ARHINDOKS

ARHeološko Informacijsko DOKumentacijsko Središte je odjel za znanstvenu dokumentaciju s pismo-hranom u kojem se prikuplja, obrađuje i pohranjuje sva arheološka te srodna dokumentacija priku-pljena tijekom istraživanja, vodi evidencija arhivskoga gradiva, ulaska novoga gradiva te posudba, umnažanje i kopiranje gradiva.

Tijekom 2022. godine zaprimljena izvješća s tekućih istraživanja upisana su u bazu, isprintana izvješća su pohranjena u arhivi, izvješća zaprimljena u digitalnome obliku su stavljena na server i digitalni me-dij te je digitaliziran dio arhivske građe.

Izrađena je nova i dorađena postojeća nacrtana dokumentacija za nalazišta: autocesta AN 4 Grda Vuč-kovo, Ilok – Ađanski kraj, Šarengrad – Gradac, Ilok – Park, Danilo – Eraci, Mukoše – Goriš, Kupinovic, Novo Selo Bunje, Martin-breg te su vektorizirani stari planovi terena Kosa, Sv. Bartul Piramatovci.

Intenzivno se radilo na popunjavanju BAZE Antičkih lokaliteta Republike Hrvatske, posebno lokaliteta Istre i Zadarskog područja.

Na zahtjev vanjskih korisnika izrađena je kopija fotodokumentacije terena Ilok – Dvor knezova iločkih, istraživanje 2001. – 2008.

Djelatnice su sudjelovale na radionici *Hands-on workshop: Touching on Data and Open-Source Softwa-re for Open Science*, 30.11.–01.12.2022., Sveučilišni računarski centar (SRCE).

Djelatnice ARHINDOKS-a sudjelovale su u terenskim istraživanjima, rekognosciranjima i geofizikalnim istraživanjima nalazišta Lipovac Apševci, Kupinovic, otok Hvar, Šarengrad – Gradac i Klopore, Mukoše – Goriš, Novo Selo Bunje, te radionici u Aljmašu u sklopu Interreg projekta Living Danube Limes.

U svrhu unapređenja izrade dokumentacije nabavljena je nova oprema Laser aided profiler (LAP) za obradu pokretne građe. GPS Trimble TDC 600 (nabavljen u 2021. g.) postao je standardni dio doku-mentiranja i mjerenja na arheološkim terenima uz totalnu stanicu, a tijekom godine je na više istraži-vanja provedena i obuka kolega kako bi ih što više samostalno moglo koristiti uređaj.

U okviru članstva u znanstvenom odboru istraživačke mreže *HAEMUS International Research Network – Archaeology and History of the Balkans in Late Antiquity (3rd-8th century AD)* K. Jelinčić Vučković je sudjelovala u sjednicama znanstvenog odbora, diseminaciji rezultata projekata i predavanja te radio-nica koje okuplja HAEMUS, te organizirala dva predavanja hrvatskih predavača (Tajana Sekelj Ivančan i Tena Karavidović te Josipa Baraka).

8.

**Djelatnost
stručne službe**

Stručna služba i ured ravnatelja (R. Draženović, M. Đula Furjan, M. Fadiga) pružaju stručnu, administrativnu, pravnu, kadrovsku, računovodstveno-knjigovodstvenu, organizacijsku i tehničku podršku znanstveno-istraživačkom radu Instituta.

Kontinuirano se provodi stručna podrška aktivnostima na tekućim nacionalnim i međunarodnim suradničkim i partnerskim projektima te ugovorenim tržišnim projektima (Zaštitna arheološka istraživanja prilikom izgradnje obilaznice Apševaca i Lipovca, Probna arheološka istraživanja BC Varaždin– Ivanec – Krapina, faza I i Arheološki istražni radovi na sjevernom kolniku spojne ceste čvor Sisak – Sisak od km cca 0+000 SC1 do km cca 2+650 SC1 – sve za Hrvatske ceste d.o.o.; Konzervatorske studije ugroženosti arheoloških lokaliteta (kulturno-povijesne baštine) i po potrebi arheološkog rekognosciranja za Studije utjecaja na okoliš za projekte eksploatacijskog polja Jankovac, Općina Sokolovac, prometnica Gudovac – Bjelovar, Popovec – Kašina, Drvenik – Ravča, Varaždin – Čakovec i Zagvozd – Imotski, izgradnje vjetroelektrane Vrbnik i Oton te modernizacije željezničke pruge Zagreb – Rijeka, dionica Karlovac – Oštarije (50 km) – sve za Dvokut Ecro d.o.o.; Arheološka istraživanja - sustav odvodnje i vodoopskrbe na području Staroga Grada – Radnik d.d.; Ugovor o arheološkim istraživanjima lokalitet Vlačka Njiva - rekonstrukcija hotela ISSA u Visu – Vis d. d.; Arheološko rekognosciranje etape 9 na izgradnji nerazvrstane ceste Orlovac – Ilovac – Mobilita evolva d.o.o; Ugovor o arheološkom nadzoru u sklopu izvođenja radova izgradnje prometnice Novo naselje u Topuskom – Općina Topusko). S Ministarstvom kulture i medija sklopljeni su Ugovori o korištenju sredstava za projekte Dunavski limes u Hrvatskoj i Jalžabet – Arheološka zona Bistričak.

Godine 2022. raspisana su četiri javna natječaja, od toga dva za izbor na suradnička radna mjesta poslijedoktoranda, jedno položajno radno mjesto ravnatelja, jedno radno mjesto voditelja odjeljka za materijalno – financijske i računovodstvene poslove.

Provedeno je osam postupka izbora u više znanstveno zvanje te jedan postupak reizbora.

Zaključen je 251 poslovni ugovor, od kojih 19 ugovora o djelu i 48 autorska ugovora.

Sklopljen je Sporazum o stručnoj suradnji na projektu Arheološka topografija otoka Raba (Centar za kulturu Lopar), Pismo namjere o suradnji na projektu HRZZ Život na rimskoj cesti (Arheološki institut Beograd), Sporazum o suradnji i sufinanciranju (Općina Martijanec i Općina Jalžabet), Ugovor o stručnoj suradnji (Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka).

Pripremljena je administrativno-stručna dokumentacija za prijave na javne pozive MZO-a (časopis, knjige, znanstveni skupovi, popularizacija znanosti) i Ministarstva kulture i medija te poziv Hrvatske zaklade za

znanost za Istraživačke projekte (IP-2022-10).

Sukladno zakonskim okvirima i obvezama te potrebama, predani su svi financijski izvještaji. Izvršene su sve obveze na zahtjev nadležnog ministarstva, Ministarstva financija, Ministarstva kulture i medija ili potreba tržišno ugovorenih projekata. Obavljeni su svi administrativno-stručni poslovi vezani uz javnu nabavu, središnju državnu javnu nabavu, poslove zaštite na radu, statistički izvještaji, administrativno-tehnički poslovi vezani uz izdavanje i distribuciju publikacija Instituta i dr. Za potrebe UV-a i ZV-a obavljeni su pravno-stručni i administrativni poslovi.

Informatička služba (M. Grdović) zadužena je za analizu potreba informatičkog sustava te davanje odgovarajućih rješenja, održavanje i razvoj programske te računalne opreme (hardware i software), konfiguraciju računalne opreme i pripadajuću programsku podršku. Provodi se podrška djelatnicima u korištenju informatičkih usluga, podrška na održavanju web stranica i drugih informatičkih usluga, te projektiranje, implementacija i održavanje infrastrukturnih rješenja u skladu s problemima i zahtjevima IT sustava.

Izdavaštvo (H. Jambrek) provodi grafičko oblikovanje periodičkih izdanja, monografija i zbornika IARH-a, izradu plakata i pozivnica za institutska događanja, održavanje web stranice instituta, izradu i održavanje projektnih web stranica te vođenje skladišta knjiga i priprema za razmjenu publikacija. Tijekom 2022. izvršena je grafička priprema za institutska izdanja i tiskanje dvaju časopisa – *Prilozi Instituta za arheologiju* (dva sveska) i *Annales Instituti Archaeologici*, 1 monografije i 2 zbornika.

Knjižnica je ustrojena kao specijalna knjižnica namijenjena prvenstveno potrebama znanstveno-istraživačkog rada djelatnika Instituta i suradnika. Održava se razmjena institutskih publikacija s više stotina domaćih i stranih srodnih ustanova. Putem razmjene publikacija i kupnje u knjižnični fond tijekom godine pristiglo je 178 svezaka omeđenih publikacija (knjiga, monografija, zbornika radova, kataloga) te 154 sveska serijskih publikacija (časopisa i godišnjaka).

9.

Prilog:

Financijsko izvješće

Institut za arheologiju proračunski je korisnik upisan u Upisnik znanstvenih organizacija Ministarstva znanosti i obrazovanja (MZO). Institut na web stranicama redovno objavljuje godišnja financijska izvješća i financijske planove koji su dostupni javnosti.

REFERENTNA STRANICA

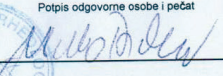
Verzija 8.0.3

Izvještaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika

RKP:
 Naziv obveznika:
 Razina:
 Oznaka razdoblja:

Pregled popunjenosti obrazaca:	Popunjen		Broj pogrešaka
	PR-RAS	DA	Nema
BILANCA	DA	Nema	
RAS funkcijski	DA	Nema	
P-VRIO	DA	Nema	
OBVEZE	DA	Nema	

Obrazac	Opis stavke	Šifra	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (šifre 61+62+63+64+65+66+67+68)	6	10.955.689,00	12.264.458,11
	RASHODI POSLOVANJA (šifre 31+32+34+35+36+37+38)	3	9.982.193,00	11.600.273,71
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (šifre X005 + '9222-9222' - Y005 - '9222-9221')	X006	4.469.094,00	4.762.272,99
	Manjak prihoda i primitaka za pokrivenje u sljedećem razdoblju (šifre Y005 + '9222-9221' - X005 - '9221-9222')	Y006	-	-
BILANCA	Nefinancijska imovina (šifre 01+02+03+04+05+06)	B002	1.289.245,00	1.486.202,77
	Financijska imovina (šifre 11+12+13+14+15+16+17+19)	1	6.584.632,00	6.028.792,20
	Obveze (šifre 23+24+25+26+29)	2	688.560,00	710.431,15
	Vlastiti izvori (šifre 91 + 922 - 93 + 96 do 98)	9	6.185.317,00	6.804.563,82
RAS-funcijski	Opće javne usluge (šifre 011+012+013+014 do 018)	01	-	-
	Ekonomski poslovi (šifre 041+042+043+044+045+046+047+048+049)	04	-	-
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	066	-	-
	Obrazovanje (šifre 091+092+093+094+095+096+097+098)	09	-	-
	Kontrolni zbroj (šifre 01+02+03+04+05+06+07+08+09+10)	R1	10.481.324,00	11.839.176,06
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (šifre 91511+91512)	9151	44.126,47	202,88
	Promjene u obujmu imovine (šifre P016+P023)	91512	44.126,47	-
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (šifre 91521+91522)	9152	-	-
	Promjene u obujmu obveza (šifre P035 do P038)	91522	-	-
OBVEZE	Stanje obveza 1. siječnja (=stanju obveza iz izvještaja o obvezama na 31. prosinca prethodne godine)	V001	-	688.569,69
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V001+V002-V004) i (šifre V007+V009)	V006	-	710.431,15
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V008+D23+D24 + 'D' dio 25,26')	V007	-	-
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V010 + ND23 + ND24 + 'ND' dio 25,26')	V009	-	710.431,15

Potpis odgovorne osobe i pečat

Otvaranje Zvonimirove 6 kao novog multimedijjskog prostora Instituta